

AREGCEL

XX. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

Főszerkesztő: LAZAR MIKLÓS

BUDAPEST, 1947 FEBRUÁR 24

Rabszolgvadász

„... Lounban reggel kilenc órákor kezdik a rabszolgvadászt. Pocakos morvák, szörmékbe és prémekbe burkolt csehek válogatnak az áruban. Lassanként kialakul a börze. Hosszú pillantásokkal mérik végig az embereket és egy-egy izmosabb rabszolga körül élénk vita fejlődik ki. Akinek a rabszolgvadászon már akad gazdája, annak holmiják felpakolják a szekerekre. Újra búcsúzkodnak. Az asszonyokból ismét feltör a zokogás és a férfiakat is megrázza a néma fájdalom.” Mit gondolsz magyar olvasóm, régi afrikai útleírásból idéztük e sorokat? Talán „Tamás bácsi kunyhójá”-ból írtuk ki azt a részt, amelyben szerencsétlen négerekről fest megrázó képet a mult század eleji serdülő ifjúságnak? Ha nem, úgy talán Jókai „Török világ Magyarországon” regényéből való az idézet, a XVI. század alkonyából, amikor rabszija fűzött magyarok végelethatalan sorát hajtották az Alföldről a Fekete-tenger felé? Nem, a betűsor, amelyől könnybe borul a szemed és a szívedbe nyilal a keserűség, egy tegnapi budapesti magyar napilap közlése, amely szemtanuk hiteles elbeszélése alapján írja le a határvidékről Csehországba „telepített” magyarok égbekiáltó balsorsát. A rabszolgvadász dátuma tehát nem az a század, amelyet Erasmus az idők ürülékének nevezett. Nem is a XIX. század, amely Amerikában felszabadította a rabszolgákat, Ázsiában emberré emelte a páriákat, Indiában eloltotta az özvegyasszonyok máglyáját, Európában megkoronázta a népet és felszentelte az embert! Ó, olyan régen volt, hogy talán nem is igaz... A civilizált emberiségnek ezt a csehországi szegényét és gyalázatát a XX. század derekán írták le az Úr 1947-ik évének elején, Európa szívében, a vérözönbe fulladt náci bitorlás felszámolása után, négy évvel azután, hogy a világ urai aláírták az Atlanti Chartát, amely kimondja, hogy minden teremtettt lélek szabadon, félelemtől, erőszaktól mentesen élhet és tíz nappal azután, hogy aláírták a párisi békeokmányt, amely irgalmatlanul sújtja Hitler csatlósállamait, de oltalmába veszi a természeti jogokat és emberi szabadságot. Hát akkor miért tűnik, hogy az ártatlan magyart úgy hajtsák szülőföldjéről Morvaországba meg Sziléziába, mint Hitler fekete ördögei az ártatlan zsidókat hurcolták a pusztulásba? Mi elalélva, megkötözve, fegyvertelenül, önmagunkat mar-

Az összeesküvés ügyében kiküldendő parlamenti vizsgálóbizottságról

nyilatkozik A Reggelnek Varga Béla, a Nemzetgyűlés elnöke

A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága szombaton délután tartott ülésén Marosán György előadó javaslatával szemben úgy döntött, hogy

parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését tartja szükségesnek

és amíg ez vizsgálatát be nem fejezi, Kovács Bélának előzetes lefoglalását is magában foglaló kiadatásához nem járul hozzá. Akkor azután ismét visszatér a kérdésre. A Kiszgazdapárti tagok tudvalevőleg nem kaptak utasítást pártvezetőségüktől a szabadon, lelkiismeretük szerint dönthettek a kényes kérdésben.

A mentelmi döntés után hangzott el Rákosi Mátyás rádióbeszéde, majd Tildy Zoltán köztársasági elnöknel ismét tanácskozással ült össze Nagy Ferenc miniszterelnök, Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád.

A késő éjszakai órák húzódo tanácskozás még mindig nem hozta meg az eredményt

A vasárnap reggeli sajtóban a két munkaspárti lap teljes összhangban foglalkozik a kérdéssel. A Népszava vezércikke „Az ellenforradalom szelleme” címmel jelent meg és a válságért minden felelősséget a Független Kiszgazdapárt vezetőségére akar hárítani. Sem a Szabad Nép, sem a Népszava vezércikke nem mutat rá arra a kézenfekvő igazságra, hogy

a Kiszgazdapárt azért kívánja a parlamenti vizsgálóbizottságot, mert egész szélességben fel akarja tárni a nyilvánosság előtt az összeesküvés tényeit, semmit eltitkolni nem akar és a bűnösöket nem akarja elvonni bírálók elől. Ha a parlamenti vizsgálóbizottság — egy pártok felett álló szerv maga mögött a nemzet szuverenitást hordozójával, a nemzetgyűléssel Kovács Bélát, vagy akárkit a legkisebb mértékben bűnösnek talál, kétségtelenül az egész nemzet meg fog nyugodni ebben a megállapításban és nem lehet erő, sem párt, sem parlamenten kívüli tényező, amely a bűnöst ezután védelmébe vehetné, a törvények erejével szemben.

cangolva már olyanok vagyunk, mint a szétört tükör cserepei. legfeljebb csak csipogunk, mint a levágott szárnyú madárfiókák. de a földkerekség döntőbírái,

A Kiszgazdapárt meg van győződve arról, hogy a parlamenti vizsgálóbizottság működése nyomán teljesen tisztázódik az összeesküvés egész háttere és jelentősége és az a tisztázódás a demokrácia és az újjáépülő közös munka javára lesz az egész országban.

Nem lehet elképzelni, hogy lehetne a magyar demokráciának bármilyen szerve vagy intézménye, amely a maga munkáját ne bocsáthatná nyugodt lelkiismerettel egy parlamenti vizsgálóbizottság elbírálása alá. Ha pedig így van, akkor

a mentelmi bizottság határozat útján eljuthatunk, mégpedig igen gyorsan eljuthatunk a békés kibontakozáshoz

A Népszava néhány éles beállításához a Független Kiszgazdapárt vezetősége részéről csak annyit mondanak, hogy

végzetes hiba volna a felmerült

problémákat csak a munkaspártok egyoldalú szemléletéből vizsgálni

A nemzetgyűlés az egész nemzet jólétéért és lelki békességéért felelős. Azokért is, akiket megmagyarázható nyugtalanságuk tüntetni vagy küldöttségjárásba viszi a parlament elé vagy a miniszterelnökhöz, de a

sokmillió paraszt lelki nyugalmáért is, akiknek érzelmeit és szíve dobbanását a Független Kiszgazdapárt természetesen közelebbről érzi

Hogy ki felelős, azt a mai helyzetben nem lehet könnyű szóval elintézni. Ami most történik, afelett végül is nem a mai harcos publicisták fognak ítéletet mondani, hanem kétségtelenül a történelem és ezt bizonyára világosan látják a munkaspártok vezeterei is, akik megiratják keményhangú vezércikkeiket, elmondják éles beszédeiket, de amellett

éppen olyan gondtal és mindenre kiterjedő aggodással vesznek részt a pártközi tanácskozásokon, mint Nagy Ferenc.

A Kiszgazdapárt magatartását a mentelmi bizottság döntése után két dolog határozza meg. Az egyik: szombaton nyilvánosságra került felhívás, amely a békesség és a nyugalom érdekében emel szót és ehhez szükségesnek vallja a parasztok, a munkások és a haladó értelmiségiek további bizalomteljes együttműködését. A másik momentum

Nagy Ferenc miniszterelnöknek vidékre szétküldött, a képviselőkhöz intézett utasítása

volt: a párt békességet akar, hogy az ország tovább dolgozhassék és fejlődhessek. Ha harcra kényszerítenék, akkor természetesen harcolni fog, de akkor is csak a békességért! Ez a Független Kiszgazdapárt mai politikai magatartásának alaptétele.

„A vizsgálóbizottság nem késlelteti és nem befolyásolja a népbíróság eljárását”

A Reggel a mentelmi bizottság szombati döntése után felkereste Varga Bélát, a nemzetgyűlés elnökét

és a parlamenti vizsgálóbizottsággal kapcsolatban több kérdést intézett hozzá:

— A közvélemény figyelme napok óta ismét a parlamenti vizsgálóbizottság felé irányult. Szíveskedjék megjelölni azokat a körülményeket, amelyek indokolták teszik olyan parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését, amelynek módjában állana részletes és beható vizsgálat tárgyává tenni az összeesküvés bűnügy minden vonatkozását.

— Senkisémet vonhatja kétségbe — mondotta Varga Béla —, hogy az a bűnügy, amelyet a közvélemény eddig a belügyminisztérium közleményeiből ismert meg, mind a magyar demokratikus államrend, mind pedig országunk jóhírneve szempontjából rendkívül nagy jelentőségű. Nem kétséges az sem,

hogy bizonyos bel- és külföldi körök még nem foglaltak el határozott álláspontot ezzel a kérdéssel kapcsolatban.

A közvélemény egyik része mindenki elfogadhatni igyekszik azt a nézetet, hogy az összeesküvés nagyon széles körre terjedt és a leggaládabb módon igyekezett tönkretenni mindazt, amit két év alatt a magyar demokrácia épített és szeretné, ha ennek a megállapításnak politikai következményeit mindenki szükségesnek tartaná levonni. A közvélemény másik része pedig — s ebbe a kategóriába tartozik a külföldi közvélemény számottevő része is — szeretne megbízható, több oldalról megvilágított és teljes képet nyerni az egész ügyről. Ezért látszik mind a két cél elérésére leghelyesebbnek egy olyan, teljes jogkörrel felruházott parlamenti vizsgálóbizottság, amelyben valamennyi politikai párt képviselve van és amelynek megállapításait mindenki fenntartás nélkül elfogadja.

— Miért idegenkednek a marxista pártok a parlamenti vizsgálóbizottság kiküldésének gondolatától?

— Erre a kérdésre válaszolni, sajnos, nem áll módomban, mert ez az idegenkedés számomra megmagyarázhatatlan. Nem lehet sem pártoknak, sem egyéneknek érdeke az, hogy ilyen nagy horderejű politikai vonatkozású kérdés a népszuverenitás egyedüli letéteményese által ki ne vizsgáltsassék.

— Olyan ellenvetést is hallottunk a közelmúltban, hogy a parlamenti vizsgálóbizottság kiküldése elvonná a bűnöst illetékes bírától, a probléma kivizsgálását pedig az arra hivatott mentelmi bizottság is el tudná végezni. Erre vonatkozólag mi a megjegyzése Elnök Úrnak?

— Valóban én is hallottam és olvastam ilyen ellenérveket, de ezek tájékoztatásból származhatnak. Egyesek összetévesztik az állandó mentelmi bizottságot az esetenként

Vagy: ha így marad, a cseh emberpiacon továbbra is rabszolgának adhatják, vehetik a magyart, akkor vallják be a világbiró hatalmak, hogy nem tud-

ják, vagy nem akarják megvédeni, amiért fegyvert fogtak, áldozatok hekatombáit emelték és a saját létüket, jövőjüket kockáztatták: az emberi igazságot!

ÁRA 1 FORINT

külön kiküldendő parlamenti vizsgálóbizottsággal, a parlamenti vizsgálóbizottságot pedig a miniszterek büntetőjogi felelősségrevonására bizonyos esetekben megalakítandó parlamenti bírósággal, amelyről az 1945. évi XL t.-c., valamint az 1946. évi I. t.-c. is rendelkezik.

— A mentelmi bizottság a mentelmi jognak egyes képviselőkre vonatkozó felfüggesztésével kapcsolatos megkereséseket vizsgálja s erről tesz jelentésben javaslatot a Háznak, amely fölött végérvényesen a Ház plénuma dönt. A kialakult gyakorlat szerint tanukat nem hallgathat ki és így természetesen magát a tényállást sem derítheti fel. Ez a parlamenti vizsgálóbizottságnak a feladata, amely ebből a célból a nemzetgyűléstől szélesebb vagy szűkebb jogkört kap. Tökéletes munkát akkor végezhet, ha ez a felhatalmazás a legszélesebbkörű: kihallgatások, esetleg helyszíni szemlék, sőt eskü kivételének foganatosítására is vonatkozik. Munkája magától értetődően nem bírói munka és szó sincs arról, hogy a bűnösök felett ítélezzék. A parlamenti vizsgálóbizottság munkájának eredményeként a nemzetgyűlésnek a megvizsgált ügyről részletes jelentést tesz. A bűnösök elfűlése a fennálló törvények szerint illetékes bíróságok feladata és ezeknek működését a törvényhozás nem befolyásolhatja és nem is kívánja befolyásolni. — Törvényeink alapján a minisztereknek e minőségükben elkövetett bűncselekményei felett ítélik egy, a törvényhozás által megalakítandó szerv, az úgynevezett parlamenti bíróság.

— Mennyiben akadályozná vagy késleltetné a népbíróság munkáját a parlamenti vizsgálóbizottság kiküldése?

— Véleményem szerint a parlamenti vizsgálóbizottság a népbíróságok eljárását épűgy nem késlelteti időben, mint ahogy nem befolyásolhatja érdemben. Még azt is el lehet kerülni, hogy a vizsgálóbizottság az igazságügyi szerveknél fekvő bünygyi iratokat magához kérje, hanem azok mindegyikéről, egy, a bizottság által kiküldött albizottság hieles másolatokat vehet és a vizsgálóbizottság ezeknek a másolatoknak birtokában folytathatja munkáját.

— Mint érdekességet szeretnék meg tudni, hogy a bizottság minisztereket és képviselőket is megidézhet-e tanukénti kihallgatás céljából?

— Ez attól függ — mondotta Varga Béla —, hogy a nemzetgyűlés milyen jogkörrel ruhazza fel a bizottságot. Természetesen ennek semmi akadálya nincs, hiszen például a miniszterek az 1848. évi III. t.-c. 29. szakasza alapján a nemzetgyűlésnek kívánására megjelenni s illvilágosításokat adni tartoznak.

— Volt-e példa arra, hogy a magyar törvényhozás egy ehhez hasonló fontos ügyben széles jogkörrel felruházott vizsgálóbizottságot küldött ki?

— 1926-ban, a frankhamisítási bünygy politikai vonatkozásának megvizsgálására 25 tagú, teljes jogkörrel felruházott parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését indítványozta 22 szociáldemokrata képviselő. Tekintettel azonban arra, hogy a vizsgálat a kormányra néző rendkívül kellemetlen lett volna, a kormánynak, illetőleg az akkori parlamenti többségnek sikerült megakadályoznia azt, hogy ez a vizsgálóbizottság olyan széles jogkört kapjon, mint amilyent az indítványozó szociáldemokrata képviselők az igazság maradéktalan felderítése érdekében szükségesnek tartották és javasolták.

Erőss Gyula

„A koalíció érdekében egyszer-egyszer fel is kell adni valamit a követelésekből!”

A Reggel vasárnap délelőtt beavatott helyen

a legújabb fejlemények következtében előállott politikai helyzetről ezt

a felvilágosítást kapta:

— A mentelmi bizottság ülése után még voltak megbeszélések, ezek azonban nem vitték előbbre a helyzetet.

Lehetetlen is, hogy az egyik párt kitűzzön egy irányvonalat és azt az egész magyar politikai közvélemény minden változtatás nélkül fogadja el. A koalíció nem ebből áll, hanem abból, hogy a szempontokat össze kell egyeztetni és a koalíció érdekében, amelyet ma mindenki az egyedül alkalmas kormányzati formának ismer el, egyszer-egyszer fel is kell adni valamit a követelésekből.

Nem lehet kétséges, hogy minden párt ugyanazt akarja: az ország demokratikus fejlődését. Abban sincs kétség, hogy minden párt akarja az áldatlan összeesküvési ügy gyors és maradéktalan felszámolását.

A Kiszgazdapárt pontosan ugyanolyan erőlyes ebben a kérdésben, mint bármely más demokratikus párt.

Ami a politikai helyzetet annyira kiélező Kovács Béla-féle kiadatást illeti, tisztában kell lenni azzal,

ha az igazságügyminiszter, illetőleg az igazságügyi hatóságok a perrendtartás előírásait komolyabban vették volna, akkor a Kiszgazdapárt már régen honorálta volna azt a törekvést, amely Kovács Béla kiadatását sürgeti,

hiszen azok, akik Kovács Béla ártatlanságáról megvannak győződve, eddig is sürgettek és sürgetik most is, hogy Kovács Béla ártatlansága a bíróság előtt is derüljön ki. Maga Kovács Béla is sürgeti ezt az első pillanattól kezdve,

a pártban azonban mindenestre a legtöbbben ellene vannak annak, hogy őt vagy akárkit egyéni önkényeskedésnek tegyünk ki, amit az igazságügyminiszter nem tud vagy nem akar megakadályozni.

Ennek a legtöbbben ellene vannak és ez igenis érthető. Adjon az

igazságügyminiszter garanciákat s rögtön könnyebben fog megoldódni a helyzet.

Egyébként is igen érdekes a munkásság viselkedése. Amikor köztudomású lett, hogy 50.000 éptőiparos munkanélkül van, ami azt jelenti, hogy nincs betevő falatja, akkor

a munkásság észreveszi, hogy ez a válság elsősorban vele szemben érezteti szörnyű hatását. Megáll a gazdasági élet. Az egész országnak, elsősorban az ipari munkásságnak az az érdeke, hogy ez megszűnjék, mégpedig simán és nem erőszakos úton, ahogy néhány forrófejű „demokrata” sürgeti,

Rákos Máttyás beszédéből érzik a felelősség és a higgadság, mert választást sürgetni, mint a parlamenti válság megoldását, alkotmányos kívánság, amihez minden pártnak joga van. Olyan út ez, amelyen járni lehet. Ennek a lépésnek csak örülünk, mert nem szabad elfelejteni, hogy

a tavaly nyári válságnak az is egyik oka volt, hogy a Baloldali Blokk ellenzete a Kiszgazdapárt által sürgetett községi választásokat.

A munkásság is bizalommal nézheti a dolgot, mert a Kiszgazdapárt nem fogja, de nem is akarja megakadályozni a kibontakozást olyan irányban, amely közmelegnyugvást kelt.

A Földközi Tenger környékén tavasz van,

nálunk még hideg napokkal kell számolni

Hétfőn, Jégtörő Máttyás napja van, a közhit szerint ha jeget talál, megtöri, ha nem talál, jeget hoz. A Meteorológiai Intézet véleménye szerint

ez idén jégtörő Máttyás jeget hoz, mert alig talál, hiszen olvadás van az egész országban.

Az enyhe légtömeg, amely a napokban betört hazánkba — mondja a Meteorológiai Intézet —, tovább terjed Északkelet felé, úgy hogy már Csehszlovákiában és Ukrajnában is 0 fok fölé emelkedett a hőmérséklet. A Földközi tenger környékén is tovább tart a meleg légáramlás, itt már komoly tavasz van, Palermóban +17, és Nápolyban +13 fokot mértek.

Ezzel szemben — folytatja a Meteorológiai Intézet vasárnap délelőtt 10 órakor adott jelentésében — az Észak-Európát még mindig elborító hideg levegő előretör és Skandináviában — 20, Stockholmban — 10 fok a hőmérséklet, de

a hideg áterjedt Angliába, elborította Észak-Németországot és betört Franciaországba is.

Bordeauxban például tegnap még +10 fok volt a hőmérséklet, ma reggel már csak +2-t mértek. Lyonban pedig már csak 0 fok van és az országban többfelé ha-

vazik. Hideg van Hollandiában is, ahol —8 fokot mértek.

A hideghullám további előretérése fenyeget, úgy hogy még e héten hazánk is számolhat újabb hideghullámmal.

Hazánkban az olvadás ezidőszert változatlanul tart, a legnagyobb melegt Keszthelyen mérték, plusz 10 fokot, az országban átlagban plusz 5 fok körüli a hőmérséklet. Az egész ország fagymentes volt, még éjszaka is, a Mecsekben, a Mészánál is plusz 7 fokot, Mátraházán, 660 méter magasban plusz 3 fokot mértek. Többhelyen volt eső, a legtöbb csapadék a Mátrában volt. Ami a további kilátásokat illeti,

az éjszakai lehülés erősödik, a nappali hőmérséklet is súlylyedni fog már ma, de legkésőbb holnap

1—2 fokkal, futóeső és havaseső is lesz. Az enyhülés nem végleges és még e héten hideg napokra számíthatunk.

Figyelem!

Telefonérméje mindig legyen!

KÉNPORT RÉZGÁLICOT szállít permétezéshez

ATLANTIC R. T.

V., Klebelsberg-u. 21. Tel.: *125-350

Magyar zászló leng jövő szombaton a londoni Albert Hallban

Az Egyesült Nemzetek Barátainak Szövetségének Világszövetsége a brit szövetség rendezésében a jövő hét szerdájától kezdve értekezletet tart Londonban. Az értekezleten résztvevő küldöttek tiszteletére a jövő szombaton a háborúban elesettek emlékére ünnepélyt rendeznek a londoni Albert Hallban. Az ünnepélyen Attlee miniszterelnök is részt vesz.

Ez alkalommal az Union Jack mellé kitűzik Nagybritannia három volt ellenségének, Olaszországnak, Ausztriának és Magyarországnak zászlóját is.

Az emlékünnepegy főszónoka Attlee miniszterelnök és Jan Masaryk csehszlovák külügyminiszter lesz. Az ünnepély alkalmával zászló-parádét tartanak, s ennek során körülhordozzák az Egyesült Nemzetek Szervezete 53 tagállamának zászlaját.

Külön zászlóvivők viszik annak a négy országnak a lobogóját, amelyek nem tagjai az Egyesült Nemzetek Szervezetének, nevezetesen Svájcét, Ausztriát, Olaszországot és Magyarországot.

Magyar posta Párisból

Páris külsőleg úgyszólván mit sem változott! Az átélte szenvedések ellenhatása: senki sem akar hallani a háborúról, a háborús filmek és irodalom halálra van ítélve. Páris szórakozik és felejt... Az élet a békétől mégis messzebb van, mint nálunk. Ruházatot csak pontokra lehet vásárolni, fontos élelmiszereket jegyre. A jegyrendszer különben olyan bonyolult, hogy a háziasszony bevásárlása órákat vesz igénybe. A párisiak mindenért sorbanállnak. Ez majdnem társadalmi esemény; barátságok és szerelmek születnek a várakozás ideje alatt.

16.000 étterem

gondoskodik azokról, akik nem vezetnek háztartást. A Champs Elysée éttermeiben közepes ebéd egy munkás félhavi fizetése, a Quartier Latin kis bistroiban 60—70 frankért jól lehet lakni. A hús elég ritka, de osztriga és a csiga a kiszírtésű dolgozók asztalára is kerül. Szőlő, paradicsom, datolya, narancs garmadával olcsón és jegy nélkül kapható. Az ital nagyon drága; a sört kivéve, aminek azonban alkoholtartalma minimális. Angol beszéd az utcán olyan gyakori, mint a francia. Amerikaiak tömegestől lepték el Páris. A híres művészakadémiaakat, így a Dome-ot is kifosztott és cocktailt szörpölgető némberek szállták meg, idegenek foglalták el a nagyhajó költők és zenészek többi híres találkozóhelyeit is.

Az éjszakai élet

Koronázatlan királyai, a Montmartre és a Montparnasse elvezették uralmukat. A Champs Elysée környékén elszaporodott bárók elhódították a híres mulató negyedek közönségét. A hajdan oly híres Moulin Rouge vendégei elpártoltak. A vezető „Monseigneur” hatalmas s barátságatlan terem, fehérre meszelt falakkal és kényelmetlen nádszékekkel. Párisban legalább 50 bár kényelmesebb és hangulatosabb is mégis ezt a helyiséget lepik el estéről estére. Van bár, ahol elegáns néger partettáncosok forgatják meg a hölgyeket, akad több, ahol fiúruhába öltözött nők fogadják a vendégeket, másutt nőnek öltözött férfiak táncolnak egymással. Némelyikbe csak jelmezben lehet belépni. Mindez persze főleg a külföldiek számára, az átlag francia örül, ha keresetéből megél.

Az elnök

Vincent Aurio, nagyon egyszerű. Megválasztásáról filmhíradó készült, abban a pillanatban, amikor megköszöni a nép bizalmát, Elfogódottan, akadozva beszél, hangját a meghatottság könnyei fojtogatják. Amikor befejezi, arcán két nagy könnyesepp gördül le. A néző egészen közel éri magát ehhez a kis, kopaszodó, szemüveges emberhez, aki pékmesternek a fia és akit a törvényhozók Franciaország elnöki székébe emeltek. Mély csend támadt a mozióban és egy jegyszédő néni, aki legalább húszszor látta már a híradót, önfeledten megszólalt:

„Szegény kis elnök, milyen szomorú...”

Fergeteges tapsvihar.

Hó hullott Párisra

és a havazás olyan öröme itt, mintha nemvart ajándékot kaptok volna az emberek. (Párisban ritka a hó!) A Quartier Latinból nagy csomó jókedvű diák lepték el a parkokat, Flúk, lányok. A park vasrácson kerítésén kívül autóbussz megálló van és hógolyók zúdultak a gyanútlan várakozókra. Minden autóbussz új áldozatokat szállított. Dámák, urak, gyerekek egyaránt kaptak a hólabdákból. Rendőr szaladt az autóbusszhoz és száz hógolyó repül feléje. Egyenruhája, haja, nyaka tele lett hóval. Ő pedig nevetett, új golyót készített és visszatolta a diákokra. Nem akadt ember, aki a „tréja” miatt megsértődött volna! Páris kopott, éhes, de élvezzi az életet... Th. I.

Ordass Lajos püspök búcsúztatása a Deák-téri templomban

Ordass Lajos evangélikus püspök, aki hathónapos külföldi útra indult, ma délelőtt a Deák-téri evangélikus templomban istentisztelet keretében vett búcsút egyháztól. A templomban, amelyet zsúfolásig megtöltöttek a hívők, Kapy Béla, az egyház elnök-püspöke búcsúztatta a messze útra induló püspök-társát. Ordass Lajos — mondotta a püspök — mint az egyház teljesjogú követe megy ki erre az emberfeletti útra, hogy hirdesse, a válság alatt is magyarnak maradt evangélikus egyház igazságát. Kapy Béla püspök után még Radvánszky Albert báró, az egyetemes evangélikus egyház világi elnöke és Keken András, a Deák-téri egyház lelkesze is búcsúztatták a távozó püspököt.

INGYEN ADOK minden Irógépjavításhoz

1 drb **Völgyi** reklámtakarót

Budapest, V., Alkotmány-utca 16. Telefon: 120—232.

szabadsághegyi

DR. GYÖRKI-SZANATÓRIUM

Ismét kifogástalan fűtés. — Új passzívjellegű panel-árak. • Békebeli hűző- és cukordiet. — Régi vezeték, régi nyív. XII., Melinda-út 16 (Eden). Telefon: 161-808, 161-307.

Mária-Terézia Brandy

Ismét mindenütt kapható

BRAUN TESTVÉREK R.-T.

Budapest, VIII., Üllői-út 60. Alapítási év: 1839.

Roosevelt özvegyének üzenete a magyar néphez

New-York City, febr. 16.
(Légipostán érkezett)

Az amerikai közélet vezetői közül Mrs. Eleanor Rooseveltet kértem meg, hogy

üzenjen a súlyos békeszerződés párisi aláírása után a magyar népnek.

Budapestben bizonyára tudják, de mégsem tartom fölöslegesnek megemlíteni, hogy Eleanor Roosevelt nemcsak, mint a nagy Elnök özvegye játszik vezető szerepet az USA politikai és társadalmi életében, hanem

mint egyéniség is egyike a legismertebbeknek és legkimagaslóbbaknak.

Munkások barátja, szegény emberek pártfogója, aki állandóan utazik, szónokol, ír, agitál s közéleti munkáját a jelenlegi kormányzat is minden tekintetben méltányolja: őt küldték ki az Egyesült Nemzetekhez, mint az USA egyik képviselőjét, az UNO pedig egyhangúlag választotta az Emberi Jogok Bizottságának elnökévé.

Mrs. Eleanor Roosevelt, a ritka newyorki parkok egyikében lakik, huszonegynéhány emeletes, modern bérházban. Nemcsak a

hatalmas épületben sokadmagával, hanem

még a saját 15. emeletén sem egyedül, de más bérlőkkel együtt.

A nagy elnök özvegye kéresemre írásban válaszolt. A boríték hátul nincs ott a név, csak a pontos címe, ellenben — nincs rajta bélyeg.

Az Egyesült Államokban ugyanis törvény és hagyomány, hogy az elnök, a kormány tagjai, a szenátorok és képviselők bélyeg nélkül, ingyen használhatják a

postát, ha bélyeg helyére aláírják vagy gumibélyegzővel rányomtatják a nevüket.

Mrs. Eleanor Roosevelt az Egyesült Államok történetében az első „magánember”, akinek jogá van ehhez az ingyen levelezéshez.

Ezt a kivételt férjének emlékére és az özvegy nagy érdemeire való tekintettel maga Truman indítványozta s a kongresszus egyhangúlag megszavazta. Az üzenet, amelyet hozzám, mint A Reggel newyorki szerkesztőjéhez intézett, így szól:

1947 január 20.

Kedves dr. Ruttkay!

Az amerikai nép őszintén szívén viseli azt a célt, hogy a világ összes népei elérjék a gondolat és cselekvés szabadságát és maguk előtt egy jobb világ kibontakozásának reményét láthassák. Remélem, hogy az emberi jogok most már a világ összes népeinek számára hamarosan elérhetőek lesznek és az Egyesült Nemzetek keretei között én is dolgozni fogok ezért a célért. Minden jókívánságomat küldöm Magyarországnak, amely egy demokratikus kormány és egy boldogabb jövő felé néz.

Nagyon őszinte híve

Eleanor Roosevelt

Az üzenetet azzal a mély tisztelettel közvetítem a magyar nemzetnek, amellyel kimagasló küldője iránt viseltetem.

Ruttkay György

Ujabb rehabilitációs rendelet készült az igazságügyminisztériumban

a politikai okokból és a zsidótörvények miatt elbocsátott alkalmazottak nyugdíj jogosultságáról és felmondási igényéről

A kormány már szabályozta a politikai okokból és a zsidótörvények miatt elbocsátott magánalkalmazottak jogviszonyát. Ez a rendelet azonban — amely tízezeret érint —

nem rendezte az alkalmazottak nyugdíjigényeivel kapcsolatos kérdéseket, illetve az özvegyek és az árvák igényjogosultságát.

Ennek pótlására az igazságügyminisztérium most újabb rendeletet készített, amelyet a

legközelebbi minisztertanácsban fog bemutatni Rics István igazságügyminiszter. Ez kimondja, hogy

azoknak az alkalmazottaknak a beszámítható szolgálati idejét, akiket az első zsidótörvény, illetve 1938 május 31-e után bocsátottak el, de azóta állásukba visszavettek, úgy kell megállapítani, mintha az elbocsátástól a visszavételig tényleges szolgálatban állottak volna.

ha az elbocsátás azonnali hatállyal történt.

Ebben az esetben a szolgálati viszonyt azon a napon kell megszüntetni tekinteni, amikor az alkalmazottnak járó felmondási idő letelt. A nyugdíj és az ellátás folyósításának

kezdőnapja 1947 január 1.

A rendelet a kedvezményekből kizárja azokat az alkalmazottakat, illetőleg azt az özvegyet és árvát, aki népellenes magatartásával a kedvezményekre méltatlanná vált.

A rendelet alapján járó igényeket a munkáltatónál, illetve a vállalati nyugdíjpénztárnál ez év december 31-ig kell bejelenteni.

III. UJJÁÉPÍTÉSI ÁLLAMI SORSJÁTÉK
Huzás már március 7.-én
50.000 Ft
főnyeremény

25.000 Ft, 2 x 10.000 Ft, 2 x 5000 Ft, 10 x 2500 Ft, 16 x 2000 Ft, 24 x 1000 Ft és még számos nyeremény. 16.650 db különböző készpénz-nyeremény 500.000 Ft összértékben.

Sorsjegy ára:

Egész: 5.— Ft. Fél: 2.50 Ft.

Sorsjegyek kaphatók a Székesfővárosi M. Pénzügyigazgatóságnál (Bp., V., Szalay-utca 10. félem. 1.), azonkívül minden dohányárúsnál, osztálysorsjegy főárusítónál és pénztételeknél. A pénz elzárás beküldése esetén a M. Pénzügyigazgatóság a sorsjegyet portómentesen küldi meg.

90 főből álló detektív-főcsoporttal erősítették meg az erkölcsrendészeti osztályt

Veszedelemesen megnövelte a prostitúciós fertőzést a B-lista

Aki nyitott szemmel jár a pesti utcán, megdöbben látni az egyre kártékonyabban burjánzó prostitúció kirívó jeleit. A budapesti főkapitányság erkölcsrendészeti osztályán

760 bejegyzett prostituáltat tartanak nyilván, ugyanakkor azonban több mint 40.000-re tehető azoknak a nőknek a száma, akik minden hivatalos jelentkezés nélkül üzletszerűen a prostitúciót.

Fenyegető veszélyt jelent úgy erkölcsi, mint egészségügyi tekintetben ez a 40.000 magánprostituált, akik mindezen túl igen gyakran összeköttetésben állnak a bűnöző alvilággal is. Ez az utóbbi körülmény emeli ki az erkölcsrendészeti osztály fokozott jelentőségét, mert a bűnügyi rendőrségnek a gonosztevőkkel folytatott harcra súlyos nehézségekkel volna csak folytatható az erkölcsrendészet nyilvántartásának adatai és detektívjeinek fáradszóró munkája nélkül.

Az ostrom után tomboló nemibetegség járványa a legkeményebb feladatok elé állította a szervezés

alatt álló demokratikus rendőrséget, amelynek vezetői sürgősen felállították az erkölcsrendészeti osztályt.

Technikai és anyagi segítséget nem tudtak nyújtani az osztály embereinek, akik még az elpusztult nyilvántartásokat is utólag voltak kénytelenek pótolni.

Ennek ellenére az erkölcsrendészeti osztály megszervezte a nyilvános házak rendőri és egészségügyi felülvizsgálását, összeállította az új katasztert, orvosai pedig lázas küzdelmet folytatnak a járványok ellen. A nemrég megalakult nemzeti közti antivenereás bizottság statisztikája szerint

az elmúlt világháború alatt a vérbaaj bacilusa több áldozatot szedett, mint amennyi a háborús veszteséglistán szerepel.

Magyarország az elmúlt években aránylag kedvező arányszámokkal szerepelt, az új háború azonban meglazította az orvosi ellenőrzést s Nyugatra hurcolta kórházi felszerelésünket.

Ennek következtében kezdett izzadó arányokban emelkedni az ostrom után a nemibetegek száma.

1945-ben 32.000 vérbajost tartottak nyilván, ezt a számot most az erkölcsrendészeti osztály munkájával sikerült 28.000-re lenyomni, persze még így is messze vagyunk a békeévek 10—12.000-es létszámától...

Súlyos helyzet elé állította az erkölcsrendészetet a B-lista, mert

az állatalanokká vált tisztviselőknek nem kis számban prostitúcióval próbálják megkeresni kenyerüket.

Ezek legnagyobb része természetesen titkos prostituált, de aránylag elég sokan jelentkeznek az osztályon nyilvántartás végett is. B-listás tisztviselők, hadifoglyok és deportáltak hozzátartozói közül kerül ki a legtöbb, de vannak quártermunkások is, akik ezen a módon próbálnak könnyebb megélhetéshez jutni.

Az erkölcsrendészeti osztályon minden jelentkezőt egy pszichológusból, egy orvosból és egy rendőrtisztből álló bizottság iparkodik lebeszélni

s munkáhozjutással, kisebb pénzügyi segítséggel és menhelyekbe utalással megmenteni a dolgozó társadalom számára. Ha a jelentkező ennek ellenére sem áll el szándékától, csak akkor veszik nyilvántartásba, feltéve, hogy teljesen egészséges és elmúlt 18 esztendő. A prostituáltakon kívül megfigyeli az osztály azokat a helyeket és személyeket is, akikről feltehető, hogy

kerítéssel, vagy leánykereskedéssel foglalkoznak,

így a kéteshírű artistaügynökségeket, a zugmulatók tulajdonosait, valamint azokat az alvilági köröket, amelyek a prostitúcióval tartanak kapcsolatot. A főkapitány intézkedésére most

az erkölcsrendészeti osztály személyzetét rendkívüli módon megerősítették s az eddigi detektívcsoporthoz mellé további 90 főből álló detektív főcsoportot vezényeltek át,

amelynek a pályaudvarok és zugmulatók ellenőrzése, valamint egyes nyilvános helyiségek razzizása lesz a feladata.

Vitapric

C-vitamin indús tápszer
ismét kapható

SZTALIN ROOSEVELT CHURCHILL

sorsdöntő találkozóinak kulisszatitkai
világszenzációs

Elliott Roosevelt

Apám így látta

Füzve 19.— DANTE Kötve 25.—

Modern és styl bútorok

nagy választékban. Perzsa-szönyegek. Vétel, eladás, cserél. Fizetési könnyítések!

URANIA

TOGHIA és NÉMETH

Budapest, VII., Somogyi Béla-út 3-c. — Telefon: 226—631.

május 31 között szűnt meg és az illető nyugdíjra még nem szerzett igényt, akkor nyugdíj jogosultsága és nyugdíja összegének megállapításánál a tényleges szolgálatban töltött időhöz annak negyed részét, 10 éven felüli szolgálat esetén pedig harmadrészt kell hozzászámítani.

Részletesen szabályozza a rendelet, miképpen kell kiszámítani a tényleges szolgálatba vissza nem vett alkalmazott

özvegyének és árvájának

ellátási igényét és az ellátás összegét. Intézkedés történt arra vonatkozóan is,

HIREK

Vasárnap

1.

A közbiztonsággal függ össze ez az apróság. Csipke bácsi, aki akkor se találta volna fel a puskaport, ha történetesen a középkorban születik és szerzetesi szörösuha fedi köpcös természetét, a Bazilika előtt összeakad egy jóismerősevel.

— Hová tart, Csipke úr? — kérdi az ismerős.

— Megyek a rendőrségre, féljelentést teszek ismeretlen tettes ellen betörés miatt.

— Magánál betörték?

— Amikor eljöttem hazulról, még nem. De tudja, én Zuglóban lakom, most nincs odahaza senki és amíg a detektívek kihallgatnak, jegyzőkönyveznek, egész biztosan kifosztják a lakásomat...

2.

Soha ennyi kéregető nem volt Pesten! A hatóságok szerint nagyobb részük álkoldus. Az álkoldust arról lehet felismerni, hogy éppen úgy néz ki, mint az igazi. Az adomány is ugyanúgy köszöni meg, mint a valódi kártárs: „Adjon az Isten ezerannyit!” (Meggöngyöz, tiszta szerencse, hogy a Jóisten nem igen hallgatja meg ezeket a kolduskívánságokat, mert különben újra olyan infláció szakadna a nyakunkba, hogy arrul koldulnánk.)

Toprongyos, öreg koldust igazolat előttem a rendőr az utcán. Szegény méltatlankodva tiltakozott: „De biztos úr, mit gondol rólam, én már negyven éve koldulok!” Gyűrött, piszkos írást kótor elő aztán: „Itt az engedélyem, nem vagyok én ilyen-olyan jöttment, már az apám is kórus volt!” — tette hozzá büszkén.

A koldusinvázió leginkább a Belvárost fenyegeti. A kereskedők úgy védekeznek, hogy csak a koldusnapon, pénteken adakoznak. Szerdán tanuja voltam, amikor egyik bécsiutcai üzletben a pénztároskisasszony „Pénteken jöjjön, néni!” kiáltással utasította el a benyitó idős kéregetőasszonyt. „Meddig vannak nyitva, kisasszonykám?” — kérdezte a kéregető néni. „Kettőig” — volt a válasz. „Nagyon sajnálom, de nekem péntekre már annyi meghívásom van, hogy akkor ide már nem tudok eljönni. Ha kettőig nem jönnek, akkor csak tessék nyugodtan bezárni, majd előzők a jövő pénteken...” — mondta a néni és olyan arccal, mint akiben megvan a jóindulat, kitépett a boltból.

3.

Hizásra hajlamos hölgyek figyelmébe! Zaplacsek Ede nagy dobozával a hóna alatt talpal a Szent István-körúton.

— Mi van a csomagjában, Ede? — állítja meg valaki.

— Ez egy kitűnően bevált szer elhárítás ellen — hangzik a büszke válasz. — Most ezzel hazalok...

— Aztán mondja: tényleg fogyaszt ez a szer?

— Azt elhiszem! — sóhajt Zaplacsek és megtörli a homlokát. — Még csak egy hete járok vele, de a strapától már nyolc kilót leadtam.

Heves Ferenc

— Pártay Tivadár, a tállyai gólikusok egyházfőnöke. A tállyai evangélikus egyházközség tisztújító közgyűlésén egyházfőnökevé Pártay Tivadár nemzetgyűlési képviselőt. A Reggel felelős szerkesztőjét választották meg. A tállyai evangélikus templom tudvalevően történelmi műemlék: 1802 szeptemberében itt keresztelték meg Kossuth Lajost.

— Lefokozásra ítélték Bötös Kálmán ezredést. A debreceni honvéd gárdbizottság Bötös Kálmán ezredest lefokozásra ítélte, mert mint munkásszárad parancsnok, kegyetlenül bánt az alája rendeltékkel.

— Agyonverte a feleségét és leányát. Gauer János karádi földműves részegen ment haza s mikor felesége veszekedni kezdett vele, dühében az asszonyt és 10 esztendő kislányát is agyonverte. Letartóztatták.

— Három új színiakadémiai professzor. A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a köztársaság elnöke Márkus Lászlót, Somlay Arturt és Bajor Gizit az V. fizetési osztályba színiakadémiai tanárrá nevezte ki. Boldog színiakadémikusok!

Két napot és hét órát késett az Arlberg-expressz

A szerdán reggel Párisból elindult Arlberg-expressz osztrák területen hóviharba került és kiszabaddításán 3000 orosz katonával éjjelnappal dolgozott, míg végre szombaton hajnalban elindulhatott a szerelvény és pontban éjjelkor megérkezett a Keleti pályaudvarra. Az Arlberg-expressz tehát két napot és hét órát, vagyis összesen 55 órát késelt.

— Keresztény egyházfők tanácskozása Párisban. Párisban Suhárd bíboros elnöke alatt összeültek a Franciaországban számontartott keresztény vallások legfőbb képviselői, hogy tanácskozással és imáikkal elősegítsék a keresztény egység visszaállítását. A bíboroson kívül jelen voltak a francia evangélikus egyház fejei, a moszkvai görögkeleti patriarcha képviselője, egy orosz püspök, a santorini püspök, a francia ortodox egyház pátriarchája, és különféle keresztény vallásoknak más számos kiküldöttje. Megható volt, mikor az egy hétig tartó tanácskozás után a jelenlévők hangosan együtt imádkozták a Miatyánk azonos szövegét.

Ot bandita megtámadta az éjjeliőrt

A Harmath és Társa cég Wahrman-utca 23. alatti vástelepének éjjeliőre, Szücs Istvánt az éjjel öt bandita támadta meg. Fejbevertek, összekötözték és száját is betömtek, majd a vástelep ajtaját kezdtek fessegetni, az erős zár azonban ellenállt. Közben az éjjeliőrnek is sikerült magát kiszabadítania és segítségért kiáltott. A banditák erre lövéssel tartva távol maguktól az éjjeliőrt, elmenekültek.

— Jeszenszky Árpád — egyetemi nyilvános rendes tanár. Hétfőn délelőtt búcsúztatja a Földművelésügyi minisztérium egyik legérdemesebb tisztviselőjét: Jeszenszky Árpád kertészeti főigazgatót, a kertgazdasági osztály kiadvány vezetőjét, a Magyar Agrártudományi Egyetem Keszthelyi főosztályának kert-, szőlő- és borgazdasági tanszékére, egyetemi nyilvános rendes professzornak nevezték ki.

— Helgoland halálára. Az északi tenger kis szigete, ahova békeidőkben sok magyar járt nyaralni, mert éghajlatának különös gyógyító hatása volt, most végleges pusztulásra lett ítélve. Helgoland Németországhoz tartozott, de a németek kötelezettségét vállalták, hogy semleges kikötőnek tekintik a kis szigetet. Paradijsomi állapotok uralkodtak Helgolandban, ahova vámmentesen vitték be a világ iparának és mezőgazdaságainak legkiválóbb termékeit. De a németek megszegték ezt a szerződést is, mivel minden tilalom dacára, erődítésekkel és földalatti arzenállal építették ki. A héten az angol katonai hatóságok fel fogják robbantani a sziget minden épületét úgy, hogy az a jövőben teljesen lakatlan lesz.

— Új osztrák bélyegek — művészek emlékére. Az osztrák posta nagy művészek emlékére új bélyegeket nyomtat igy kerülnek bélyegkereső a költő, Grillparzer, a zeneszerző Schubert, valamint Raimund és Girardi híres színészek képmásai.

• Gramofont, lemezeket Rytmüstől. Arany János-utca 18. Udvarban.

— Ötven aláírással egy Beszkárlügyről kaptunk e héten szakavatott panaszlevelet. A Thököly-út-Rákóczi-úti összezúfolt és majdnem lehetetlen forgalmat lényegesen lehetne csökkenteni vagy legalább is megjavítani, hogyha a BSZKRT üzemképes állapotba helyezné a Hermína-úti vonalat és azon — ahol valamikor a 44-es viszonylat járt — a felesleges 21-es járat megszüntetésével a 37-es járatot helyezni üzembe elég sürített kocsiikkal. A 37-es már járt valamikor ezen az útvonalon a Ligetbe az Állatkertig és miután az amúgy is fölösleges 21-es viszonylat megszüntetésével néhány kocsi fölszabadulna, lényegesen megjavulna a zuglói villamosközlekedés a Hermína-úti járat beiktatásával. Azok az utasok, akik ma fölöslegesen igénybeveszik a Thököly-úti járatot, most a Hermína-úton át a földalatti segítségével jutnának el az Oktogonig, a Bajcsy-Zsilinszky-útig és a Belváros üzleti részébe. Sokszor a közönség is józan észrel gondolkodik, ezért meg kellene fontolnia a BSZKRT-nak, ne tegyen-e eleget a kérésnek. Mi ajánljuk!

Égő holttest a nyíregyházi villanytelep salakdombján

Szombatra virradóra a nyíregyházi villanytelep salakdombján

égő holttestet

találtak. A rendőri bizottság megállapította, hogy a halott özv. Csorba Gedeonné napszámos. A rendőrorvos megállapítása szerint a szerencsétlenség úgy történt, hogy

Csorbané előző nap társaival kiment a villanytelep salakdombjára szemet keresni.

Később lepihent a salakdomb tetején. A salakból felszálló

gázok azután valószínűleg elkábitották

és eszméletét veszítette. Éjszaka a csillések, akik a salakdombra szokták rakni az égő szenet, a sötétségben nem vették észre az ott fekvő asszonyt és közelében üntették ki az égő szemet.

Ruhája valószínűleg ettől fogott lángot. A nyomozás tovább folyik.

— A Fészek Klubban Szép Ernő elnöklésével vidám angol társalgó összejöveteleket tart a „Merry Chally Society”, Claire Shepherd vezetésével. Minden vasárnap délután 5-7-ig.

— Szalay László — egyetemi rendkívüli tanár. Dr. Szalay Lászlónak, a Nemzeti Múzeum h. főigazgatójának az egyetem oktatás terén kifejtett érdemei elismerésül a köztársasági elnök az egyetemi rendkívüli tiszti címet adományozta.

— Elliot Roosevelt: „Apám így látta.” A nagy Elnök középső fia világszenzációt keltő könyvében a közelmúlt legnevezetesebb történelmi találkozójáról és annak szereplőiről ír. Izgalmasan érdekes, amelyben a világháború vezérégyéniségeit és eseményeit szemtanú közvetlenségével állítja elénk. Elliot Roosevelt könyvének méltatására még visszatérünk.

— Utassink fát! A fásítás fokozására és gyümölcsültérünk fejlesztésére „Utassink fát” mozgalom indult meg. A közérdekű mozgalom életre hívójának — Vágújhelyi Péter ny. MÁV-felügyelőnek — elgondolásait az illetékesek is elfogadták és elhatározták, hogy a fásítás és gyümölcsstermelés fejlesztésére, közszégi szervezeteinek bevonásával országos mozgalom indul.

— Orvosi hír. Dr. Hárnik Helena kozmetikus-orvos brüsszeli és párizsi újtárol hazaérkezett és újra rendel. IV., Petőfi Sándor-utca tizenhat. Telefon: 380-174.

Gyomáregés? SHIP szoda!

SHIP, SHIP, HURRÁ!

VENNÉK KOMPRESSZOROS FAGYALT GÉPET. „PRIVATTÓL” JELIGERE, SINGER HIPDETŐRODÁBA, WESSELENYI-UTCA 35.

Veesenmayer

Nürnbergben és Hamburgban, Münchenben és Trierben, Tokióban és Singapórebán, Varsóban, Athénben és Belgrádban egymásután peregnék le azok a perek, amelyekben az emberi történet legvadabb bestiái kerülnek földi bírák elé. Az angol-szász és orosz jogászok műve, a nemzetközi büntetőjog új fejezete, nem ismeri az elévülést. Bárhol bújdosnak, bármiféle alakban rejtőznek a háború bűnösei, előbb-utóbb horogra s utána a bitófára kerülnek. Csodálatosképpen Magyarország kimaradt a sorból. Azok a német diplomaták és tábornokok, tisztek és alisztek, akinek kezéhez annyi magyar állampolgár vére tapad, akinek elvetemült, emberi lelkiismeret nem ismerő politikája a vég előtt néhány héttel döntötte Magyarországot abba a szennyes vérözönben, amelynek nyomait még sokáig érezzük, csak ezek a tömeggyilkosok nem kerülnek magyar bíróság elé. Veesenmayer, a Reichsbeauftragter, és Winckelmann SS tábornok már Magyarországon voltak, de kikérték őket s közel egy esztendője, valahol Németországban ülnek. Arról persze szó sincs, hogy itt Pesten, magyar bírák elé állítsák a nagy gonosztevőket, Eichmann, Wisliceny, Krumeit, Lembket s a többieket, akik hatszáz ezer magyar állampolgárt kergettek halálba. Nem durva bosszúvágyból kell, hogy magyar bírák elé kerüljön, ha más nem is, a két legfőbb bűnös, Veesenmayer és Winckelmann, hanem igen nyomós politikai okokból. Londonban, Washingtonban és Párisban természetesen nem is sejtik, miféle vad reményeket fűznek a főgyilkosok szabadon járó cinkosai ahhoz a tényhez, hogy Veesenmayer és Winckelmann elvitték Magyarországról és nem hozták vissza. A nyugati fővárosokban nem gondolnak arra, milyen erős lélektani jelentősége volna annak, ha a német gangster-imperializmus két legfőbb képviselője itt, pusztító dúlásuk színhelyén bűnhődnek meg tettéért, ezért érthetetlen, hogy a két német főbűnöst még nem hozták vissza Magyarországra, érthetetlen, hogy alig néhány kilométernyire a magyar határtól tízezerszámra élnek a magyar demokrácia esküdt ellenségei, akik nélkül, mint láttuk, még a legkorlátoltabb katonai összeesküvő sem remélte terveinek végrehajtását. Ss érthetetlen, hogy még a magyar közvélemény is megfélekedett erről a fontos kérdésről.

KISS DEZSÓ

Pongrácz Aladár, a Kiszgazdapárt új igazságügyi államtitkára, nyilatkozik legközelebbi intézkedéseiről

Dr. Pongrácz Aladár, az új igazságügyi államtitkár 47 éves, ügyvéd, Pest megye volt főispánja,

a Független Kiszgazdapártnak alapítása óta tagja.

Az 1929-es törvényhatósági választásokon ő állította össze a pestmegyei listát, s csak 20 szavazattal maradt alul a kormánypárttal szemben. 1931-ben a Kiszgazdapárt szabadszállási képviselőjelöltje volt s 1935-ben ugyanott csak 36 szavazattal tudták kibuktatni a pótválasztáson. 1939-ben első pótképviselőként jött be a délpestmegyei listán s

az ő fellépésének köszönhető, hogy Dél-Pest megyéből egyetlen nyilas képviselőt sem tudtak behozni a nemzetgyűlésbe.

A Budapesti Ügyvédi Kamara egyi képviselője a Kamarák Országos Bizottságában. Soha meg nem akuvó, gerinces, demokratikus magatartású rengeteg üldöztetésnek volt kitéve.

A német megszállás után úgynevezett különleges munkaszabada osztották be, amelyet Ukrajnában aknaszedésre vezényeltek. A század létszámából jóformán egyedül van itthon és életben.

Tagja a Független Kiszgazdapárt politikai és intézőbizottságának, legutóbb pedig a párt fővitarendője a parlamentben. A Reggel megkérdezte, milyen elgondolásokkal foglalja el új örhelyét?

— A tisztesség, a becsületes magyarság és az őszinte demokrácia jegyében dolgozom — válaszolta — az ország újjáépítésének s a dolgozó magyar népek szolgálatában.

A legszigorúbb megbüntetését ki-

vánom mindazoknak, akik bűnösök az összeesküvésben.

A mai körülmények között más megoldást, mint a koalíciós építők munkát, el sem tudok képzelni. Államtitkári minőségemben egyik fő feladatomban lesz, hogy az összeesküvés ügyében pártkülönbség nélkül minden jóakarató ember közreműködésével megtaláljam az abszolút igazságot és

segítsek a kérdést úgy megoldani, hogy a bűnösök elvegyék büntetésüket s olyan politikai légkör alakuljon ki Magyarországon, amely a közös építők munkát lehetővé teszi.

— Mik lesznek a legközelebbi intézkedései?

— Hétfőn veszem át hivatalomat, de már szombaton felkerestem Ries István igazságügyminisztert. Remélem, hogy

a legteljesebb bizalom jegyében, s az összes igazságügyi hatóságokkal harmonikus együttműködve fogjuk megoldani közös feladatainkat. Az összeesküvéssel gyanúsítottak közül az Andrássy-út 60-ból eddig körülbelül ötven embert szállítottak át a Markó-utcai fogházba, s kilátás van arra, hogy március első napjaiban már az összes elfartóztatott átkerülnek a néppüzségre.

Az ügyészség itt a fennálló törvények rendelkezése szerint lefolytatja a nyomozás esetleg szükségesnek mutatkozó kiegészítését. A gyanúsítottak első csoportjának főtárgyalását előreláthatólag

február utolsó napjainak egyikére

tűzzük ki — fejezte be nyilatkozatát Pongrácz államtitkár.

GYORS-FÉNYKÉP UTLEVELEBE PÁRISNAGYÁRUHAZ

DIADALMAS PÉTER
Még tökéletesebb, emberibb, művészebb film, mint a nagysikerű „Nagy Péter” című film volt.
MÁTOL SAVOY

India helyett - Afrika!

Az angol kormány új hatalmi bázist szervez a Közelkeleten

A nemzetközi politika legfontosabb eseménye kétségkívül Attlee miniszterelnöknek az a bejelentése volt, hogy Anglia, bármi történések is, legkésőbb 1948 júniusáig kivonja az angol csapatokat Indiából és India kormányzását és e nagy birodalom sorsáért való felelősséget magukra a hindukra bizza. Vagy megegyeznek a hinduk és az indiai mohamedánok eddig az időpontig vagy, mint oly sokszor India történetében, a kóosz lesz úrrá.

harmadik lehetőség nincs. Anglia azonban a hosszú távra szóló politika hazája és ugyanakkor, amikor Indiáról lemond,

az angol kormány megveti alapját a jövő nagy afrikai birodalmának, a keletafrikai új mezőgazdasági termelés tudományos megszervezésével.

Ez természetesen még a jövő zenéje, egyelőre fázna az angolok, nincs se gáz, se villany, a vasúti közlekedés elakadt, egész falvak és városok hősárcok mögött dideregnek s ez a kegyetlen válság hátterbe szorítja a nagy politika több-kevésbé fontos eseményeit. A

külgügyminiszterhelyettesek Londonban előreláthatólag

néhány napon belül befejezik az osztrák békeszerződés előkészítését,

nagyobb vita csak a német javak körül várható, mert el kell dönteni, vajjon az 1938 előtti vagy után német tulajdonba került iparvállalatokra és vagyontárgyakra van-e jövátételi igénye a Szovjetunióknak.

Az olasz békeszerződés az első, amelynek gyakorlati keresztülvitele már megkezdődött,

miután a római és a belgrádi kormányok részvételével vegyes bizottság fogja a legközelebbi hetekben a triezsi nemzetközi zóna és Jugoszlávia között megvonni a határvonalat.

Az Egyesült Államokban,

a nemzetközi politikának ma talán legnagyobb súlyú központjában, miután az elmúlt hónapok erős gazdasági megszilárdulást hoztak,

vilhars belső harc kezd kibontakozni.

A kongresszus új republikánus többsége, ügylátszik, ma már céltudatosan és tervszerűen készíti elő a két nagy szakszervezeti szövetség politikai és gazdasági hatalmának korlátozását, ami könnyen újabb súlyos sztrájk hullámokhoz vezethet. A kongresszus két házának munkaügyi bizottsága most tárgyalja azt a javaslatot, amely

a munkásság szabad sztrájkjogát van hivatva erős, törvényes korlátok közé szorítani,

de máris az egész amerikai sajtó, szenvedélyesen foglal állást a javaslat mellett és ellen. Az a jobbrafordulás, amely a republikánus párt választási győzelmében jelentkezett, lassan átcsap az amerikai élet egyéb szakaszára is, s

ez a feszültség, amely a balraforduló Európa és Ázsia és a jobbraforduló Amerika között támadhat,

sajnos, nem alkalmas arra, hogy az emberiség az eddignél gyorsabb ütemben takarítsa el fejlődésének útjából a háború anyagi és erkölcsi romjait.

A Vörös Hadsereg ünnepe

Vasárnap, délelőtt a budapesti Hősök-terén a magyar kormány tagjainak, a pártok vezetőinek, a magyar hadseregnek és igen nagy számú közönségnek jelenlétében ünnepelték meg a Vörös Hadsereg alapításának 29. évfordulóját. 29 évvel ezelőtt fejezte be a győztes orosz forradalom a Vörös Hadsereg megszervezését. Ez a hadsereg, amelyhez fogható néphadsereget csak egyet ismer a történelem, a francia forradalom úrmádiáját, olyan diadalmas pályát futott be, amely pártját rikkítja a hadtörténetben. Ez a hadsereg egyetlen emberöltő során nem csupán vitéz és haláltmegvető hősiességgel harcoló csapatokat nevelt az orosz nép fiaiból, hanem munkások és parasztok fiaiból olyan vezérkart épített ki, amely fölényes tudásával két véres és hosszú háborúban szilánkokra zúzta a reakció katonái erőit. Az 1918 és 1920 között lezajlott belső orosz harcokban a Vörös Hadsereg, úgyszólván pusztá kézzel verte meg a cári és a nemzetközi reakció seregeit, a második világháborúban pedig, az orosz nép által megteremtett hadiipar fegyvereinek segítségével a világ leg-tökéletesebb hadigépezetét, a német hadsereget verte ki Oroszországból s minden megszállott kelet-európai országból és ezzel a világraszóló győzelemmel megsemmisítette a szabad népek életét fenyegető náci veszedelmet. A Vörös Hadsereg hőies és haláltmegvető bátorsága, vezéreinek lángeszű vezetése és előrelátása nélkül Európa nem szabadult volna meg a náci fenevadaktól és Magyarország sem nyerte volna vissza szabadságát. Ezért immel ma a magyar nép a Vörös Hadsereg fennállásának 29-ik évfordulóját abban a reményben, hogy a barátság és szeretet kötelékei még bensőségebbé fűzik a viszonyt a demokratikus Magyarország és nagy szomszédja, a Szovjetunió között.

100.000 forint értékű ékszert zsákmányoltak a betörők

Az éjjel betörők jártak Reisz Manó ékszerkereskedő Somogyi Béla-út 6. alatti ékszerüzletében és

körülbelül 100.000 forint értékű ékszert raboltak el.

A rendőri bizottság megállapítása szerint nagyon könnyű munkájuk volt, mert

Reisz az ékszereket minden

este egy kosárba rakta és az udvari fáskamrában helyezte el.

A kamra gyenge kis lakattal volt lezárva. Ugy látszik a rablók

tudhattak Reisznek erről a szokásáról

és az éjjel elvitték az ékszeres kosarat.

Szükség-szállásokról kell gondoskodniok

az árvíz-veszélyes dunaparti házak lakóinak

A nagytömegben lehullott hó hirtelen olvadására következtében az Árvédelmi Kormánybizottság a Duna szintjének közeli emelkedésével számol s tegnap már

megjelentek a Székesfehérváros polgármesterének piakátjai mindazon házak falain, amelyek árvíz esetén az ár útjába kerülhetnek.

A plakátok felszólítják a veszélyeztetettnek minősült házak lakóit, hogy szükséglakásokról már most gondoskodjanak s ha valaki ideiglenes elszállásolásáról nem tud intézkedni, azonnal jelentse be a polgármesteri hivatalnak.

A kormánybizottság és a város főlkészülete nem indokolatlan. A Reggel értesülése szerint ugyanis

Ausztriában egyes helyeken megrekedt a folyók jege és oly mély dugók keletkeztek, hogy a Duna folyását is feltartóztatják.

Az osztrák Alpokban a hótakaró vastagsága némely helyen a 3-4

métert is eléri, s általában az egész országot félméternél magasabb hó borítja.

Ha az olvadás — és a jelek azt mutatják! — hirtelen fog bekövetkezni, akkor a jég felszakadását követve olyan hatalmas víztömegek lezúdulására lehet számítani a Dunán, hogy egyik napról a másikra felléphet az árvíz veszedelme.

A kormánybizottság a jégdugók és torlaszok robbantás útján való eltávolításával, valamint a szivattyútelep megfelelő személlátásával igyekszik elejét venni a veszedelmeknek.

A magyar mezeli futócsapat idejében megérkezett Párisba, ahol Európa legjobb munkásfutóival mérkőzik meg.

Egy héttel eltöleődött a tavaszi abszurdgóbajnoki nyitány. A pályák nem felelnek meg bajnoki mérkőzések kívánalmainak. Csapataink barátságos mérkőzéseket játszottak. A Ferencváros a barátságos játéokra felrendelte a nemrég szerződötetett szolnoki Kispétert is.

Öt kis rongyos vidám garázdálkodása az Oktogon-téren

Idő: éjjel háromnegyed tizenegy. Az Oktogon-téri espressóban már záráshoz készülődnek, gyérül a közönség. Az utcai ajtó körfüggönye meglegben a függöny nyílásából a következőket hallom:

— Halló! Halló! Légiveszély Liszt Ferenc-tér, Jókai-utca. — Mi ez? — kérdezem az ép arahaladó tulajdonost. Elmosolyodik.

— Rendőr van a láthatáron.

A pénztár felé mutat, a kisasszony ép egy-egy tízpengőst nyújt át két rongyos apróságnak. Mind a kettő angyalarcú, csillogó szemű, mosolygós. Öltözkéjük fantasztikus rongy-jelmez, Gaál Franciska viselt egykor ilyet a „Nagy cipőben kis fiú” című darabban.

Öt ilyen nagy cipőben kis fiú szaladgál, csibészkedik, koldul, veszezkedik esténként az Oktogon-téren. Háromnegyed tizenegykor aztán sorra bejönnek az espressóba és beváltják a pénztárnál az aznap összeszedett tíz- és húszfilléreseket, egyforintosokat papírpénzre.

— Légiveszély elmúlt! — hangzik a függőnynyílásból.

A rongyombolyagok elgurulnak.

Megtudom, hogy az öt kis ember este 8-kor érkezik az Oktogon-térre. Háromnegyed tizenegyig „dolgoznak”, akkor jön a beváltás és — huss! — haza a periferiára.

Megint libben az ajtófüggöny. Bejön az előbbi légiveszélyt bemondó. Megismerem a hangjáról.

— Kérek egy tizes váltást! —

mondja hetykén és a pultra csapja a papírpénzt.

— Egybe kaptad? — csodálkozik a tulajdonos.

— Egybe! — feleli büszkén a fiúcska. — Egy úr adta. Csudajó kedve volt!

— És miért váltod fel? — kérdezem.

— Mert levonom belőle a holnapi mozijegy árát. A többit aztán odaadom a mamámmak.

— És az mit csinál vele?

— Elteszi. Ha kétszáz forintom lesz, cipőt veszünk.

Nézzük a kisfiú cipőjét. Vastagtalpú bakancs, hibátlan.

— Miért kell neked cipő? — kérdezem. — Hiszen ez még nagyon jó.

— Ez munkacipő — felelt fitymálva. — Strapa-tritt. Van nekem ám szép ruhám is, ahhoz kell.

A kis rongyos gyönyörű kölyök, fitosorrú, szőke. A haja ráhull a homlokára, a csuklya alól, amely a fejét borítja és gallérlebernnyegben végződik a vállán. Egyébként csupa ringy-rongy, folt, toldás-foldás a ruhája, piszok és sár. Olyan, mint valami liliputi rablóvezér.

A negyedik kis rongyos érkezik most. Barna-zöld vászonruhát visel abból az anyagból, amit az ejtőernyősök hordtak. Széles bőrv a derekán.

— Kérek öt forintot — mondja a kisasszonynak. — Sajnos, ma csak négy nyolcvanatot kerestem. Peches passzom volt.

— Négy nyolcvanért nem adok ötöt — mosolyog a kisasszony.

Az ejtőernyős ránéz. Úgy néz rá, olyan mélyseges bánattal, olyan földöntúli szomorúsággal, olyan szívítettépő és könyörgő tekintettel, hogy a tulajdonos és a kisasszony

és én hanyatthomlok egyenlítőjük ki a különbözetet. Eredmény: hat forint a négy nyolcvanért.

Négy-öt százforintos havi átlagkereset üti a markát az öt kis rongyosnak, akik vidáman garázdálkodnak minden este az Oktogon-téren.

Csörög a sok rézhuzsas, ezüstforintos, az ötödik kis rongyos is megkapja a tizesét.

— Azért van itt apró meg! — mutatja büszkén. — És egy kis kávé nem kaphatnék?

— Záróra! — mondja a kisasszony, mikor a kis csibész már úgy lenyelte a kávé, hogy majdnem a csésze is velemet.

Megyek hazafelé a nedves hidegben, villamos csörömpől el mellett, az öt kis rongyos az utolsó kocsin lóg, mint valami megtépázott szőlőfürt.

A szőlőfürt énekel. Karban dalolja a divatos dalt: „Te vagy a fény az éjszakában”.

Tényleg, mintha valami kis fény tünne el velük a sötétben. Szomorú is, vidám is, de mindenesetre megfájdul az ember szíve tőle.

Endrődi Béla

TANÁROK ÉS TANÍTÓK NAGYSZÁMBAN FORDÍTANAK HATAT AZ ISKOLÁKNAK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN, mert a növekvő drágaság miatt nem tudnak megélni. A szenátusban a tanerők fizetésének emelését követelték, s arra az ellenvetésre, hogy a fizetésemelés veszélyeztetni a költségvetés egyensúlyát, az egyik szenátor megjegyezte, hogy egy heti háború többbe került, mint a tanárok és a tanítók egész évi fizetése.

I. BIBLIOTHECA AUKCIO

érdekes könyvanyag, értékes képek és kisméretű műtárgyak, alacsony kikiáltási áron
KIALLITÁS: február 21—28.
ÁRVERÉS: február 28, március 1, 3.
déltűtán 4 órától, VI., Andrassy-út 47.

Mit rejt magában egy

KÉTÁGYAS HALÓSZOBA

Erre felel Joan Bennett — George Brent — Mischa Auer

Patria

vidám amerikai filmje HÉLIÓTÓL (United Artists—Mopex film) Bethlen

Irodalmi esemény!

Megjelent HOMÉROS örökbecsű remeke, az

ODYSSSEIA

DEVECSERI GÁBOR költői fordításában

Az igazi költészet szépsége és a mese örök varázsa árad Homéros halhatatlan soráiból. A hatalmas, klasszikusan szép és nemes kiállítású mű ára, kötve 48.— forint.

Kapható minden könyvkereskedésben

ÚJ IDŐK-kiadás

AUKCIO A V. ERNST-MÚZEUM-BAN

kép, szőnyeg, ezüst, porcellán, bútor, könyv, stb.
Kiallítás febr. 26-tól márc. 2-ig naponta 9—5-ig.
Árverés március 4-től naponta 4 órakor.

Csordás főorvos elmondja:

Miért zárolták a penicillint?

Naponta érkeznek az autók Debrecenből, Nyíregyházáról és az ország távolabbi vidékeiről.

A gépkocsik Budapestre indításához szükséges pénz betegek hozzátartozói adják össze, a gépkocsik pedig penicillinért jönnek a fővárosba

olyan betegek számára, akiknek élet és halál kérdése az, hogy ehhez a nélkülözhetetlen gyógyszerhez hozzájuthassanak. De a gépkocsik eredmény nélkül térnek vissza: penicillin nincs! Kővágó polgármester rendelete, amely a főváros területén felfalható penicillinkészletek zár alá vételéről rendelkezik, tegnap jelent meg a tisztiorvosi hivatal kérelmére. A Reggel felkereste

dr. Csordás Elemér tisztifőorvost

és kérdést intézett hozzá:

— Mi tette szükségessé a penicillin zár alá vételét?

— A korlátozásnak hármass oka van, — felelte a tisztifőorvos. Először veszedelmes megcsökkentek a készletek, másodsor sokszor feleslegesen, oly esetben is penicillint használtak, amikor más megfelelő eredményt biztosító gyógyszerek álltak rendelkezésre, de harmadszor azért is szükség volt a korlátozásra, mert a tisztifőorvosi hivatalt előrelátás vezérli és

számítunk arra, hogy az abnormis időjárás következtében sok lesz a tüdőgyulladásos megbetegedés. Tehát a penicillint arra az időre tartálékoljuk, amikor ez életmentő lehet.

De miért fogykoztak meg a készletek?

Miért nincsen penicillin, amikor értesülésünk szerint Amerikából korlátlan mennyiségben importálhatnánk?

Három cég foglalkozott eddig a penicillin importjával: a Szervita Rt., a Pallik Rt. és a dr. Wanderer Rt. Különösen a Wanderer cég hozta be nagy mennyiségben saját amerikai gyárából a gyógyszert. Előfordult azonban az az eset, hogy

az importáló cégek ezt a fontos orvosságot 6-8 hétig elvétel nélkül tartották pincéjükben, mert az Anyag- és Árhivatal, amely az importárak megállapítására hivatott, ennél idő alatt sem döntötte el a penicillin árat valami megmagyarázhatatlan bürokratikus kényelmesség folytán,

a Külkereskedelmi Igazgatóság sem adott ki elegendő szállítási engedélyt, mert — kellő szakértelem híján — nem hitte, hogy ilyen kereslet lesz penicillinben. A Wanderer-gyár budapesti képviselője szerint

két hónapig még változatlan marad a helyzet, javulásra csak

akkor lehet számítani, ha a behozatali engedélyeket folytatatosan biztosítják az importőrök számára.

Ha ez megtörténik, akkor

május 1-től kezdve korlátlanul állhat rendelkezésre ez a nélkülözhetetlen gyógyszer.

Azt az örvendetes hírt is közölte a Wanderer-képviselő, hogy már

B. Szabó István lemondott az Országos Földművelésügyi Tanács elnöki tisztségéről

Megírtuk, hogy az Országos Földművelésügyi Tanács B. Szabó István volt államminiszter, nemzetgyűlési képviselőt, a Kiszgazdapárt népszerű tagját

választotta meg elnökévé.

A gazdaközönség nagy együttérzéssel fogadta B. Szabó István megválasztásának híreit. A Reggel értesítése szerint B. Szabó István levélben

Szentes környékén az országúti szánokat is megtámadták a farkasok

Szentes, február 23.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Napok óta rettegésben élnek a Szenteset környező tanyavilág lakói, a szülők gyermekeiket nem engedik ki a házakból és

az emberek is csak csoportosan, fegyverrel felfegyverkezve mernek járni a határban.

A környéken napok óta farkasfalkák garázdálkodnak. Az ordások a Tisza mentén húzódó fűzesben tanyáznak és innen indulnak viszorgva, prédát szerezni a környező tanyákra. A vadállatok csillapítha-

a legközelebbi szállítmányban megérkezhet a népjóléti minisztérium közpórházak számára rendelt 16 millió egység penicillinje.

Hogy a behozatal ismét megindulhat-e, az attól függ, hogy a Külkereskedelmi Igazgatóság a behozatali engedélyeket késedelem nélkül ki tudja-e adni az importőröknek.

A Külkereskedelmi Igazgatóságon azt mondják, hogy az engedélyek kiadása nem rajtuk múlik, hanem a Nemzeti Bankon, amely ezidő-szerint nem tud nagyobb összegű valutamegítélezést nyújtani a cégeknek.

értéstitte Nagy Ferenc miniszterelnököt, hogy

elnöki tisztségét a miniszterelnök rendelkezésére bocsátja.

Az új elnökválasztó ülésig Adorján János, volt államtitkár, nemzetgyűlési képviselő, a Magyar Szógazdaság főszerkesztője, az Országos Földművelésügyi Tanács elnöke látja el az elnöki teendőket.

talan éhségének borjúk, kutyák és más háziállatok, főleg baromfiak esnek áldozatul. A vadak odáig merészkedtek, hogy

az országúton közlekedő szánokat is megtámadták.

Végül is vadásztársaság alakult a ragadozók ártalmatlanná tételére, amely szívós és napokig tartó kemény harcban a Maros irányából a zord időjárás miatt Szentes környékére húzódott veszélyes farkasokat Darvas felé visszavonulásra kényszerítette. Így Szentes és környéke már felszabadult a két hét óta ránehezedő lidércnyomás alól...

A zsidóktól elvett gyógyszertárakat május 1-ig lehet visszaigényelni

A hivatalos lap vasárnapi száma kormányrendeletet közöl, hogy a zsidókra hátrányos megkülönböztetést tartalmazó jogszabályok folytán elvesztett gyógyszerári jogszolgáltatás visszatérítését május 1-ig lehet kérelmezni. Ha az eredeti engedélyes igényének érvényesítésében elháríthatatlan akadály miatt gátolva van, vagy meghalt, akkor a gyógyszerár önálló vezetésére képesített felesége (özvegye) ugyan-

csak május 1-ig kérheti a jogszolgáltatás visszatérítését. Május elseje után e rendelkezés alapuló igényt érvényesíteni többé nem lehet.

Több árut kap a textilkereskedelem, mert pontosan fizeti adóját

A textilkereskedők anyagellátásának új rendezéséről e napokban a kereskedelmi minisztériumban értekezletet tartottak, amelyen a szakma képviselőiben Fessler Lajos kamarai titkár vett részt. Az értekezleten elhatározták, hogy a kiskereskedelmet a jövőben az eddiginél 8 százalékkal nagyobb anyagellátásban részesítik. Ezt a 8 százalékos szövekezetekből veszik el éspedig azért, mert a textilkereskedők — állapította meg az értekezlet — gyorsabban és pontosabban fizetik be adójukat, mint a — szövekezetek.

A Nemzeti Hitelintézet új vezetőigazgatójává dr. Sajtó Lajost nevezték ki, aki már több, mint 25 esztendeje működik a hitelintézetben s aki eddig végzett munkájával mindenképpen indokolta azt a bizalmat, amely személyével kapcsolatban az igazgatóság részéről megnyilvánult.

Igyon tokaji fajborokat a termelőtől!

Literenként kímélve és ízletesen palackozva állandóan kapható: R.-né Szász Ilona tokaji szőlőbirtokos budapesti lakatánál

VIII. Szentkirályi-utca 4.

ÜCETÖVÉRSÉNY HATÁRNAPOK febr. 23, 27., márc. 2.

A REGGEL FILMJE

1. HETI FILMBIRALATOK

Vigyázz, ha jön a nő! Párizsi erkölcsrajz

Egy fiatalember szerelmi bánatában öngyilkos akar lenni. Barátai és rokonai lebeszélik és hogy érthetővé tegyék előtte azt, hogy a nő miatt nem érdemes öngyilkosnak lenni, elmondanak négy epizódot életükéből. Négy lebilincselően érdekes történetet. Különösen a két utolsó izgalmasan érdekes: bevilágít a francia lélek rejtelmeibe és Párizs szerelmi életének felemelő és süllyedt részleteibe. Új és régi francia filmszínészek egyaránt remekül hangsúlyozzák ki a gall szellemességet, ötletességet. A közönség kitűnően mulat: sokat kacag és tapsol. (Corso, Décsi.)

Rio Rita Burleszk és operett!

A 20 éves hangosfilmkorszak alatt másodsor találkoztunk Rio Rita texasi énekesnő regényes történelével. Ezúttal nem annyira a mesére, amely felszín és mellék, mint inkább a körítésre fektették a fűsúlyt. Első számú „garunirung” Costello és Abbot, ennek a két retek amerikai szórakoztatónak újabb bemutatkozása. Önmagukat mulják felül varázslatosan burleszkyszerű mutatványaikkal. A zenés részben a címszereplő Kathryn Grayson ifjúsága, kecses megjelenése és remek hangja hódít. John Caroll gyönyörűen énekel, csak éppen nem kimondottan leányulom... (Városi Színház.)

Aloma Trópusi szerelem és muzsika

A nézőtér derűségeiből élve, az Aloma sík-kernek ígérkezik! Látunk a filmben igazi amerikai, majdnem pankrációs verekedést, kitörő vulkán látványt, a sziget pusztulását és elsüllyedését. A film sokat nyújt a szemnek és fülinek, bár van benne sok hollywoodi együgyűség is. Dorothy Lamour buja, érzéki, illúziót keltő. Partnere új csillag Hollywood egén, dőceleg legény, bravúros úszó, remek verekedő. A jövőtelek jók, a muzsika trópusi, kifejező, a színészek pedig kiegészítik a csendesóceáni színpompás világ minden exotikumát. (Corvin, Lloyd.)

Az élet újra szép Regényes film vagy filmregény?

kölcsönkönyvtári olvasók előtt ismert regénynek alakjait látjuk meglevenedni a filmben. Tiszta

munka. Kár, hogy a rendező és a főszereplők igyekezete ellenére a nagyszámú dialógok miatt itt-ott vontatott. Loretta Young művészi-sen játssza a siket leányt, partnere Alan Ladd rokonszenves, intelligens színész. (Scala, Omnia.)

2. A jövő hét filmeseményei

A héten előreláthatóan csak a Nagy hazugság c. Mopex-film jelenik meg a Corso-ban és a Décsi-ben. A többi moziban az e heti műsorok. A Metro, amely egyelőre még a Mopexen kívül dolgozik, hétfőn és kedden mutatja be a sajátjának két legjobb filmjét. Az Urániában és a Royal Apollóban március első felében mutatnak be új orosz filmeket.

3. Új filmek a láthatáron Teherán

Teherán címmel Rómában és Londonban készült el a legújabb angol film, amelynek gyártásvezetői magyarok: Pallós István és Tolnay Ákos. Egy angol újságíró leleplezi a teheráni hármast találkozó alkal-mával a Roosevelt ellen tervezett merényletet és eközben szerelmesét hajszolja, akit a Gestapo tüntetett el. A lenyűgözően izgalmas filmben két új angol filmszínészt is ismer meg a magyar közönség.

Az áruló asszony

Ez a legújabb francia film a flamand ellenállásról szól: rendkívül izgalmas cselekmény közepette. A szabadságot imádó kis nép néhány bátor és elszánt férfi vezetésével szembeáll az elnyomókkal, de az akció sikere egy szerelmes asszony árulása miatt elmaradt. A film főszereplői: Maria Mauban és Pierre Blanchard. A film kimagasló, lélegzetelávartató jelenete az ellenállás 12 vezérének máglyahalála.

Szerelmek városa

Romantikus történet Sardou „Szer-elelem — szabadság” című regénye nyomán. A XIX. század elején játszódó párisi regény mozgalmas, sok-színű és ötletes filmkeretben elevenedik meg. Marcel Carné, a világhírű francia rendező a legkiválóbb francia színészeket állította csatasorba, hogy méltóképpen képvisel-hessék a francia művészetet. A főszerep Arlettyé, a szépséges francia művésznő, míg partnere a mai francia színjátszás egyik legkiválóbb képviselője: Jean-Louis Barrault, aki némajátékával vonja magára a magyar közönség figyelmét. Hatalmas farsangi carneval, néhány szép színházi előadás — többek között egy Othello-részlet — tarkítják a nagy film meséjét.

A REGGEL SPORTJA

Mit tanultak a váratlan győzelemből birkózóink?

Váratlanul jött Vasutas birkózóink győzelme svéd kollégáik felett. Áprilisban rendezik a görögromai stílusú Európabajnokságot. A küzdelem tanulságairól beszélgettünk Mátura Mihállyal, a szövetség népszerű szakfőügyelőjével.

— A váratlan győzelem nem szé-dít meg — mondotta Mátura. — A svédnek a vereség dacára is megmutatták, hogy mi a birkózás fejlődésének útja. Két súlycsoport birkózóink kivételével mindegyik svéd fiú állandóan támadott. A mieink közül még a győztesek is védekező technika-val, „messziről” birkóztak. Azt kell megtanulni a fiúknak hogy bá-tan támadva és az ellenfélhez kö-zelsimulva is lehet védekezni. Egyebekben pedig nem elégít ki az

europabajnokságra való előkészületek módja. Nemcsak külső körülményekkel, de a fiúkkal is baj van. Nem elég bennük az akarat és a lendület.

Végignézte a viadalt Kárpáti Károly olimpiai bajnokunk is.

— Hogy tetszettek birkózóink? Tudnak annyit mint a régiéik?

— Ha nincs is köztük világbajnok — vágott vissza mosolyogva, — de néhány nagyon tehetséges fiút lát-tam.

Mátura szakvéleményére — ezt mondja:

— Igaza van a Miskának. Ki kell írni a védekező stílust a fiúkból. Hát csak csináljal Ugyis ő hozta be ezt a módszert.

Vasárnapi és hétfői filmelőadások

Table with columns: A mozi neve és telefonszáma, A film címe és főszereplője, Az előadások kezdete Vasárnap, Hétköznap. Rows include American films (Atrium, City, Forum, etc.), French films (Élit, Savoy, etc.), and Hungarian films (Budai Vigadó, Olympia, etc.).

SZERELMEK VÁROSA (Les enfants du Paradis) A SZERELMI EXTÁZIS HIMNUSZA a közeli napok nagy eseménye. Külföldön milliók gyönyörködtek benne, nálunk is felejthetetlen élmény lesz!

Reggeli levél

Pilátus és — A könnyű préda

Úlj mellém, óh Licinius, nézzük a parázsló fenyőfahasabokat, töltsd Vezuv lángborát a serlegbe, halljad, amit mondok neked. Lásd, Licinius, te ott voltál ama tavaszi napon a prétor mellett, aki ült a törvényszék székében, melyet a zsidók gabbathának neveztek, láttad ama szőke szakállas, sápadt prófétát is, aki fölött ítélkeznie kellett, nemkülönben Pilátus prétor petyhüdt orcáján a verejtékcseppeket. Azután napszálltakor, a koponyák hegyén láttad, amint a lélek elszállott a nazaréti ács fiának megfeszített testéből — óh, sokszor meséltem ezt neked! s harmadnapra magad is felriadtál szendregésedből, midőn végigsusogt a városon a hír, hogy feltámadott. És te, aki ott voltál, mégsem tudod megmondani: mi is történt valójában? Kétezer esztendeje, százszer kétezer nyi költő és tudós, vitázó és álomlátó, hívó és tagadó, nem tudja megtalálni a titok oldó zárát, melyet most, óh, Licinius, egy jeles magyar író szeretne meglelni, Felkai Ferenc nevezetű, akinek Pilátusról írott művét most játssza a Vigszínház. A csoda titkát megfejteni csak a költészet varázslata lehet; bátorság, sőt merészség, józan okosság és az írás hajlékony művészete ehhez nem elegendő! Amilyen megdöbbentő valóságossággal és erős drámaisággal ábrázolja Felkai Pilátus alakját, a rab-szolgaútó parvenü gyengeségét, kapkodását, vergődését, olyan sikertelenül nyúl a kétezer éves isteni titokhoz, a földtámadás misztériumához, amelyet kezdetlegesen akar megmagyarázni. Érdekes írói kísérlettel ábrázolja a világtörténelem legnagyobb drámáját, ezt a valódi isteni színdarabot, amikor annak főszereplői közül csupán Pilátust látjuk a színpadon, ám Pilátus és néhány egyáltalán nem történelmi személyiség cikázó párbeszédeim keresztül felrémlik a nagy gólgotai dráma lángtengere. Mihályi Pilátus-alakításáról a legjobbat mondhatjuk: a színész nem alakít, hanem — él! Bulla Lina az egzaltáció pártatlanul gazdagon hangszereelt ábrázolásával ragad el bennünket. Szakáts, Paigai és Orsolya Erzsike jól megállják a helyüket (Orsolya érdeme annál nagyobb, mert a szerep nem neki való). Marton Endre rendezése hatásos: a fiatal rendező, a drámai crescendo és decrescendo mestere. Jó szó illeti Neogrady Miklóst, a színpadkép alkotóját is.

Vannak témák, Licinius, amelyet az írók általában könnyű

prédának tekintenek, mert tudják, hogy a vezércikk, a közéleti prédikáció egy-egy fordulójának meg van a maga színpadi hatása. Különösen akkor, ha jó szónok mondja, vagyis jó színész! Kissé beleesik a vezércikk-szerűségnek ebbe a hibájába Elsa Shelley, a „Könnyű préda” szerzője is, akinek darabja a Belvárosi Színházban kerül színre. Az erkölcsi célzatú dráma belevész olykor az erkölcs-prédikációba, az kétségtelen, hogy a szerző jól ismeri és hatásosan alkalmazza a dráma törvényeit és formáit. Izlése is előkelő, egy percig sem válik alpárvá és hatásvadásszavá, nem visszataszító és riasztó, mikor az erkölcsi ingoványt kavargatja fel és nagyon izstetreméltó a bátorsága. Csak az a hiány, amit már az előbb is fájva nélkülöztem, midőn a Pilátus-dramáról beszélgettem veled, óh, Licinius, hogy nem költői látomásban közli velünk mondanivalóját, a dráma anyagát nem önti művészi formába. Az előadás egyébként igen jó, amiért hálánk elsősorban a rendezőt illeti, Bárdos Artúr. Pulay Erzsike ifjúsága megindító, rügyező tehetsége sokat ígér. Van egy-egy hangja, amely sokáig zeng vissza bennünk és mozdulata, amely szédítő mélységekből lendül felénk. Kállay a harmadik felvonás végjelentében megdöbbentő és nagyszerű. Dénes, Szegedi-Szabó, Horváth, Soltész Annie, Bartha Mária egy-egy kitűnő arcát ad, Simonyi Mária és Keresztessy Mária pedig elragadó valóságként adják — a költészet! Szép Ernő fordítása méltó a nagy költőhöz: finom, franciás, emberi, tökéletes.

Balassa Imre

Bonyodalmak Jávor Pál amerikai turnéján

New-York City, febr. 16.

(Légipostán érkezett)

Jávor Pál Amerikában a legnagyobb sikerű magyar filmszínész. Hamar elterjedt az amerikai magyarok között annak a híre is, hogy Jávor a nyilas- és náci-időkben becsülettel állotta meg a helyét és ez még jobban hozzájárult Jávor népszerűségéhez. Kétségtelen volt tehát, hogy Jávor személyes fellépése Amerika magyar központjaiban

nagy erkölcsi és anyagi sikert jelent.

A művész azt az ajánlatot fogadta el, amelynek a háttérében Vásárhelyi Lajos New-Brunswick városka moztulajdonosa állott, mint igazgató, a pénzt a vállalkozáshoz egy Perth-Amboy-ban élő magyar mérsáros, Zslinszky Mihály bocsátott rendelkezésre. Megkezdődött a vendégszereplés,

amely igen nagy sikerrel járt.

Jávort lelkesen ünnepelték és New Jersey, Connecticut és New York államok magyarlakta telepsein zsúfolt házak előtt lépett fel, míg végül New Yorkban is fellépett, teljes héten át,

a Broadway egyik színházában.

hasonlóan nagy sikerrel. A körút folyamán Jávor és a vállalkozók között bizonyos nézeteltérések merültek fel és ezek a newyorki előadások során még kiélesedtek. Jávor a vállalkozás igazgatóját, Vásárhelyi Lajost mulasztásokkal vádolta, Vásárhelyi pedig nagyobb összeg erejéig polgári pert indított a kiváló magyar színész ellen, sőt még avval is megfenyegette, hogy

szerződésességes címen büntető-eljárást indít ellene.

Ezenkívül Vásárhelyi és a Jávor-vállalkozás pénzümbere, Zslinszky Mihály között anyagi differenciák is merültek fel. Mindez, persze, nem ment heves jelenetek nélkül, míg végül is Vásárhelyi

viasszavonta a polgári pert,

amelynek a tárgyalására már az idézések is kimentek, kiegyezett

Zslinszky Mihállyal és kilépett a vállalkozásból. Jávor Pál körútja, amelynek a folytatása e bonyodalmak következtében némi késedelmet szenvedett, most tovább folyik: Zslinszky változatlanul megmaradt a vállalkozásban, Vásár-

helyi helyett másik magyar ember, Papp Géza nevű lett az igazgató és Jávor a kis színtársulattal, amely az előadásokhoz a keretet szolgáltatja, ezidőszent Chicagóban szerepel, változatlan nagy sikerrel.

Ruttkay György

Kovács S. György ezredes visszatér Budapestre

New York City, február 16.

(Légipostán érkezett)

A Budapest és az amerikai magyarság körében egyformán népszerű amerikai ezredes, Kovács S. György a legközelebbi hetekben visszatér Budapestre. A hadsereg leszerelése után az amerikai kormány egy szervezetnek adta át a háború céljaira felhalmozott rengeteg holmit: konzervet, cigarettát, szappant stb. és ez a szervezet csomagokat készít belőlük és aránylag olcsó áron — tíz dollárért — árusít egy-egy csomagot. Ennek az önzetlenül dolgozó, ahogy itt nevezik: „non-profit” organizációnak már a legtöbb európai országban van fiókja; ezentúl Magyarországon is lesz és ennek a fióknak lesz a vezetője és az igazgatója Kovács ezredes. Tehát továbbra is félig-állami alkalmazásban marad és továbbra is fő-köz-

vetítő-kapocs lesz Magyarországra és az amerikai magyarság között.

— A hónap végén indulok — mondotta kérdésre Kovács ezredes — és március második felében érkezem Budapestre. Ott megszervezem és megnyitom a ma már egész világon ismert CARE-szervezetnek az irodáját. Ez az ideális alapon működő amerikai szervezet egy amerikai katona három napra szolgáló teljes felszerelését és ellátását tartalmazó csomagokat küldi az éhező Európába. A csomagok súlya 49 font, (vagyis kb. 22 kiló) és a nettó áru súlya, ha minden csomagolást leszámítunk, még mindig 39 font, (vagyis 17 és fél kiló). Ez tehát az amerikai csomagküldés egy neve, amely azonban nem áll üzleti alapokon. Örömmel fogadtam el a megbízást és alig várom, hogy viszontalásam budapesti barátaimat.

Ruttkay György

A NOTESZ ELISMERI, hogy a szerénység szép erény, de azért mégis túlzásnak tartja, hogy az Operaház farsangi estjén oly viháros sikert aratott „Parasztbecsület”-paródia szerzője Stejány György elrejtőzött a tapsok elől. Senki sem tudja, hogy a szellemes operatúrázatot ő írta Főthy János, ez a finom, művelt költő pedig az estén előadott „Denevér”-operett humoros betétszövegének az írója.

*

A FRANCIÁK FELTÉKENYEN ÖRKÖDNEK NYELVÜK TISZTASÁGA FÖLÖTT. Schauflier képviselő egyetlen rossz ígét használt beszédében, ezt a szót „agonir”, amivel az agonizálást akarta jellegmezni a Herriot, a nemzetgyűlés elnöke nyomban rákocogott, s a jegyzőkönyvből ezt a nem-francia kifejezést törölte.

Mesterdálnokok

Fenti összefoglaló cím alatt mutatja be a Pódium-kabaré e hó 23-án, pénteken fél 8 órai kezdettel új műsorát. A közönségnek örövendős színház a szabja és persziflázs műfaját új színnel egészítette ki. A megszokott nagyszerű együttesen kívül Kiss Manyi, Felkai Camill vendégei a színháznak, ugyancsak itt debütál az ostrom óta nélkülözött Nagykovácsy Ilona, aki egy remekbeszabott Polgár-szanszonnal, a „Mátör-dallal” fogja bebizonyítani, hogy legelső művelője ennek a műfajnak. A népszerű művésznek Tabányi, a kiváló harmonikaművész fogja kísérni. A műsor további részét a bátor, szókímódó politikai szatírák töltik meg. Kellér Dezső, Nóti Károly, Halász Rudolf, Tabi László, Békeffi Gábor tollából, Komlós, Péthes, Boross, Herceg, Ascher, Dán Klári, Major Ida, Hlatky, Andai tolmácsolásában. A Pódium vezetősége mindent megtejt, hogy ezzel a dús és színes műsorával megdöntse a színházi válságokról elterjedt híreket. A műsort Kellér Dezső színparkozó konferansza fogja össze. Rendező: Komját!*

„Egyszer meg kell mondanom neki az igazat... de még nem... még nem!”

A NAGY HAZUGSÁG

Főszereplők: BETTE DAVIS
GEORGE BRENT és MARY ASTOR

DÉCSI KEDDEN PREMIER! CORSO

HONTHY HANNA, AZ „OKOS MAMA” legyőzte a színházi válságot Tomboló siker A FŐVÁROSI OPERETT SZÍNHÁZBAN

Ajtay Andor, Csikós Rózi, Komlós Juci, Ifj. Latabár Árpád, Nagy István, Gozmány György, Kazai László, Zentay Ferenc a főszereplők Békeffi—Szeneš—Lajtai elragadó operettjében.

Világhírű operett új feldolgozása

Primadonna

Kathryn Grayson

a Metro

„Deanna Durbinja”

Komikusok

ABBOTT és COSTELLO

Metro Goldwyn Mayer

Orizási siker

VÁROSI SZÍNHÁZ

3. 5. 7.

Lehetőleg ép
Gyártelepet
keresek

azonnali megvételre

Részletes ajánlatokat „Kész-pénz” jellegre Singer Hirdető-működés, Wessalényi-utca 35.

Kis notesz

Somló dicsérete

Lágy derűvel, szelíd fényvel, kékelő, lángtelkű domb — Varázshegy, mely csodát mivel: Somló, a Dunántúlon!

Szürd a bort, mint kifortt lánymosolyt, vén bazalt, Somló!

E bor, mintha Amort imád, tűzbe visz, bár kortya lágy: töle birtokló hatalmát növeli a férfivágy. — Bűvös íz, bájos íz, tűzbe visz, lángba visz, Somló!

Somló, tág esokorú szabadság koszorúzza vén fejed! Fürtjeidet simogassák lágy tenyerű istenek! S nőljön itt sok fi, kit láng-nedűd tette fűt, Somló!

Jankovich Ferenc

ABRAHÁM PÁLNAK, A NAGY-SIKERŰ OPERETTEK SZERZŐJÉNEK HALÁLHIRE jelent meg a budapesti lapokban... — írja Ruttkay György Newyorkból a Notesznek. — Elmentem Abrahám Pál orvosához, dr. A. V. Weinbergerhez, aki évtizedek óta él Amerikában és a newyorki magyar orvosai karnak tekintélyes tagja. Nemcsak orvos Abrahámnak, hanem törvényszéktől kirendelt gyámja is és kezeli azt a kis öszszegyet, amelyet Abrahám megszűnésére barátai és kartársai összegyűjtöttek. Dr. Weinberger felháborodva hallgatta Abrahám halálának hazug híreit. Azonnal felhívta a gyógyintézetet, ahol Abrahámot kezelik és ezeket közölte velem: „Abrahám nemcsak, hogy nem halt meg, hanem az állapota egyenesen javuló. Öntudatánál van, sokkal nyugodtabb, jobban van, mint eddig bármikor, mióta a gyógyintézetben tartózkodik.

A TÖZSDÉN OLYAN AZ ÜZLETLENSÉG, amire emberemlékezet óta még nem volt példa! Napok mulnak el, hogy egyetlenegy effektív kötés nem akad a tőzsdeteremben, de tulajdonképpen nincs is, aki üzletet kössön, mert a hatalmas teremben télikabátban, kalapban és hócipőben kevesebb ember topog ide-oda, mint ahány a legkisebb espressóban szokott tartózkodni. Ha egy délelőtt két-három üzletkötés mégis létrejön, akkor a tőzsdéi tudósítások már élelnebb üzletmenetről számolnak be.

Nagy baj, hogy a mai világban nemesek a testi, hanem a lelki vakok is bittal járnak körül!

Eötvös József

GIGLI, A VILÁGHÍRŰ TENORISTA vendég szereplésre készül Angliába, de az alsóházban ösdűt emeltek beutazása ellen, mert fasiszta könyvet írt. Az angol belügyminiszter kijelentette, hogy az ügyet Gigli megérkezése előtt alaposan megvizsgálja.

A MAGYAR SZÍNHÁZ VÁLSÁGÁRÓL keringő hírek ügyében megszólalt Kővágy József polgármester is, aki kijelentette, hogy a fővárosnál semmiféle tárgyalások sem folynak a színházról. A főváros ugyanis nincs ebben az anyagi helyzetben, hogy a színházat átvehesse, mert kórházak, egészségvédelmi intézmények, szociális lakótelepek, s a lakástermelés olyan feladatokat rónak rá, amelyek erős próbára teszik anyagi lehetőségeit.

AZ ANGOL MUNKASPÁRTI KÉPVISELŐK 40 SZÁZALEKA VÉGZETT EGYETEMET, a többi 60 százaléka 14 éves korában kezdett dolgozni s magánúton, esti tanfolyamokon tanult. Minden tizedik munkásképviseelő, mint kifutó fiú, irodaszolga s hasonló foglalkozásban kezdte pályafutását, de több mint kétharmada a Labour képviselőtagjainak parlamenti szereplése előtt megjárta a községi és városi politika igen hasznos iskoláját. Egyetlen olyan angol munkásképviseelő sincs, aki politikai iskolázottság és gyakorlat nélkül került volna az országos politikába!

Smart újdonsága: Glamour szájlakk.

TAKÁCS JÓZSEF szociáldemokrata földművelésügyi államtitkár, Gém Ferenc, a Nemzeti Parasztpárt főtitkára és Ráczy Gyula, a Földmunkás Szövetség főtitkára kedden az Arlberg-expresszrel Párisba utaznak, hogy a hét végén ott összeül a parasztkongresszuson résztvegyenek. A magyar küldöttség egy héttig marad a francia fővárosban.

A BUDAPESTI AUTOBUSZ igazán kitűnő közlekedési eszköz: tiszta, gyors, megbízható. Minden újabb járata büszkesége az újjáépítésnek és öröme a közönségnek. Mégis panaszok özöne érkezik elene a Noteszhez, s minden levél írója felveti a kérdést: nem lehetne-e már visszatérni a békebeli állapotokhoz és az autobuszon is bevezetni a szakaszjegyek rendszerét? A közönség, amint azt a levelek tanúsítják, szívesen venne ilyen árakat: szakaszjegy egy forint, vonaljegy másfélforint, át-szállójegy két forint. Nem kétséges, hogy a Beszkárt is jól járna, s a publikum is! Sok féltgett autobusz nagyobb bevételek mellett futná le a kocsikilométereket. A közönség spontán indítványát ajánljuk Szemere vezérigazgató megértő figyelmébe!

Istenért! Ne gyanakodjunk és ne gyanúsítsunk! Ki nem megy velünk mindig ugyanazon úton — ne tart-suk, ne híreszteljünk mindjárt más célra törekvőnek. Ugyanazon célra több utak is vezetnek, s ugyanazon út nem mindenkinek való.

Wesselényi

BEVIN HAJÓN ÉS NEM REPÜLŐGÉPEN UTAZIK MOSZKVA-BA. Az „Empire Ken” motoroshajó viszi az angol külügyminisztert és 130 főből álló kíséretét, valamint 20 angol újságíró-t Londonból Libauba, s innen vasúton folytatják az utat. Bevin március 9-én, a konferencia megnyitását megelőző napon érkezik Moszkvába.

Francia kocsmá, remek vacsora, vídám zene, Rotisseria, Andrassy-út 41.

A METROPOLITAN OPERAHOUSE-BAN eddig két Marke király szerepelt — írja Ruttkay György, A Reggel newyorki szerkesztője a Notesznek — a „Trisztán” idei előadásain: mind a kettő magyar, Ernster Dezső és Székely Mihály. A „Trisztán” színpadára, ügylátszik, még a királyt sem engedik be magyar útlevél nélkül! Ernster a napokban még két óriási szerepet énekelt a Metropolitanban: Pogner-t „A nürnbergi mestertalálnokok”-ban és Ochs von Lerchenau-t „A rózsalovag”-ban. Alváry Lőrinc, a Metropolitan harmadik magyar tagja is basszista. Ki hitte volna, hogy a tokaji bor, a pulyka és a libamáj mellett a basszista lesz a legnagyobb magyar exportcikk!...

FARKAS ISTVÁNT, a két háború közötti festőnemzedék egyik leghetségesebb tagját, Mednyásky László meghitt barátját és tanítványát, a Singer és Wolfner könyvkiadó cég tulajdonosát, akinek értékes és értékes alkotásait Párisban is ismerték és elismerték, tudvalevően elfogja a Gestapo, Auschwitzba hurcolták, ahol kivágyórozása első napján mártírhalt. A nagy modern festő műveiből gyűjteményes kiállítás nyílik március 1-én a Nemzeti Szalonban. A kiállítást Francois Gachot rendezi.

KATHARINA, GÖRÖG HERCEGNŐ, György görög király legifiatlabb nővére férjhez megy Richard Brandam angol örnagy-orvoshoz. A vőlegény 35, a menyasszony 34 éves. Hajóúton ismerkedik meg két évvel ezelőtt. A vőlegény híres futballista volt s centerhalfot játszott a Blackheath-csapatban.

Mega bor a borok bora!

„KÖVETELEM A NEMEK EGYENJOGUSÁGÁT ÉS KÖVETELEM A DOHÁNYADAGOK EGYENLŐSÉGÉT!” — jelentette ki megválasztása után Oichi asszony, a lengyel nemzetgyűlés női képviselőtagja.

A nagy folyamok vegyesen viszik a gíz-gázt is, ami belőjük esik. Csak a kis kerti patakra kell vigyázni, mert egy kis szemét elélteleníti.

Ignotus

A CSATLÓS ÁLLAMOK MOST ALÁÍRT SZERZŐDÉSEI tették meg a leghosszabb utat a diplomáciai okiratok történetében. Amerikából Moszkvába, Moszkvából Londonba, Londonból Párisba repültek, a légi út összesen 9800 kilométer hosszú.

KUNITZER BÁCISRÓL, a „Nyugdíjemelés pénz nélkül” című szabadalmazott találmány szerzőjéről mind megemlékezett a Notesz. A 80 éves öreg úrról azóta kiderült, hogy zeneszerző is, mert egy valcerjét ajánlotta fel a pénzügyminiszter titkárnőjének, csak hogy mielőbb a miniszter elé kerülhes-sen, mert másnak a találmányt nem mondja el. Kiderült azonban az is róla, hogy valóban szakértője lehet a nyugdíjasok problémájának, mert ő maga nem kevesebb mint 42 éve nyugdíjas. 1906-ban ő szervezte az első magyar országos vasúttassztrájkot. A sztrájk két napig tartott és úgy ért véget, hogy minden vasutat behívtak katonának, Kunitzer bácsit pedig nyugdíjba küldték.

Tartós fiatalság? Hormocith B-krém.

SIKER ÉS SZERENYSÉG együttvéve éppen olyan ritka jelenség — írja Ruttkay György Newyorkból a Notesznek —, mint amilyen gyakori a bukás és a hazudozás; vagy a középsiker és a henegegés, szintén együttvéve. Jeggyszűk fel tehát egy példátlanul ritka esetét! Weiner Leó, a budapesti Zeneakadémia kitűnő professzora: egyike a legismertebb és köztiszteletben álló legnépszerűbb magyar neveknek, Amerikában. Ezt még sehohsem olvastam magyar lapokban, mert a finom művész nem henegeg; henegegek hát én velem! Zenei műveit a legelőkelőbb hangversenyek és a legkényesebb izlésű rádióállomások állandó műsordarabjai. Különösen az elragadó „Szerenád”. Tegnap a baltimorei Symphony Orchestra vendégzerepelt a newyorki Carnegie Hall-ban és Reginald Stewart, kitűnő amerikai karmester vezénylete alatt Bach c-moll Fúgá-jával kezdte meg hangversenyét, Weiner Leó átírásában. Ebből a gyönyörű műből, amely egész Amerikában, mint „Bach-Weiner: Toccata, Adagio és Fuga” néven szerepel, a Columbia most karácsonykor új gramofonfelvételt csinált, amely már az összes nagy newyorki rádióállomásokon hallható.

TALLEYRAND PÁRISI PALOTÁJA, a rue Saint Florentin 2. alatt, a mult század oly sok döntő eseményének színhelye, a francia kormány egyik kommunista tagjának, Thoreznek, ma a hivatali lakása.

Az elfojtott szó sokszor több ke-serűséget okoz, mint a kimondott, őszinte, szabad szó!

Deák Ferenc

A VATIKÁN EGYIK TERMÉ-BEN NYILVÁNOS VITABAN szállnak szembe — jelenti az „Osservatore Romano” — az új francia filozófia, az egzisztencializmus és Szent Tamás bölcseletének, a thomasiánusnak hívei. Egyéb-ként a sartrei filozófia ellen egy-szerre három oldalról indult meg a támadás. A „Pravda” párisi le-velezője, az Egyház és Pábelais nevében a francia életvidámság képviselői indultak rohamra Sartre pesszimizista világszemlélete ellen. A filozófusok csatája egyet bizo-nyít: Európa gazdaságilag leha-nyatlott, de az örök európai szellem olyan életerős, mint valaha volt! A legnagyobb katasztrófák, a har-mincéves háború, a napoleoni har-cok s az első világháború után ugyanez történt!

EURÓPAI ISKOLA címen meg-alakult művészeti társulat, amely-nek élén két kiváló orvostanár, dr. Horányi Béla és dr. Kiss Pál áll, vasárnap délelőtt rendezték „Kélni-ka képzőművészeti kiállításukat” az idegyógyászati klinika kultúr-termében. Dr. Kiss Pál, a gyer-mekklinika professzora ezeket mondotta erről a Notesznek: „Ez a második kiállítás, amit az Euró-pai Iskola rendez, az elsőt Rusz-nyák professzor belgyógyászati kli-nikáján rendeztük, a legközelebbi 2 hét múlva lesz Germán Tibor ta-nár gégeklínikáján. Van állandó kiállítási termünk is, Üllői-út 11. alatt, de a rossz fűtési viszonyok miatt most ezt a termet nem hasz-nálhatjuk. Elhatároztuk tehát, hogy téli program keretében a dolgo-zók részére a helyszínen mutatjuk be a művészetet. A kiállító mű-vészek összeállítása mutatja, hogy öregek és fiatalok, vagyis a művé-zet minden ága képviselve van a kiállításon. Ezeknek a kiállítások-nak nem eladás a célja, elvéve ugyan akad egy-egy vásárlás is, de a cél az, hogy közvetlen érint-kezést létesítsünk a dolgozó embe-rekkel. Minden kiállítás egy na-pig tart.

NÉGER ASSZONY száll be a londoni földalattiba. A zsúfolt kocsiiban nyomban feláll egy angol örnagy és átengedi a helyét. Mellette egy amerikai katona ül, aki bámulva nézi a jelenetet és csak annyit mond: Nahát!

A REGGEL

Megjelenik minden hétfőn és pirosetűs ünnep után Felelős szerkesztő és kiadó: PÁRTAY TIVADAR Igazgató: TIMAR SANDOR Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Bajcsy-Zsilinszky-út 78. Telefonok: Szerkesztőség: 129-079 és 128-345. Kiadóhivatal: 129-070. Légrédy Testvérek Rt. könyvnyomdája. Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky-út 78. A nyomdai felelős: Agárdi Károly ig.

MARKOVICS V., Alkotmány-utca 19. Tel. 129-052 és 120-335. MATEOSZ-tagoknak külön kedvezmények. Használt személy- és teherautók. Alkatrészek, felszerelések. Kedvező fiz. feltételek! Irógépet töröttet is vesznek. Kovács, Nagyatádi-Szabó, utca 46. Tel. 228-141. Kerékpár, varrógép, gyermekkocsi legolcsóbban. Különleges, egymásba helyezhető törv. védv. sor-szék CITY IV., Párisi-utca 6/a. sz. Telefon: 181-386.

Amerikai teher autók vontatók, pótkocsik főbizományosa: MARKOVICS V., Alkotmány-utca 19. Tel. 129-052 és 120-335. MATEOSZ-tagoknak külön kedvezmények. Használt személy- és teherautók. Alkatrészek, felszerelések. Kedvező fiz. feltételek! Irógépet töröttet is vesznek. Kovács, Nagyatádi-Szabó, utca 46. Tel. 228-141. Kerékpár, varrógép, gyermekkocsi legolcsóbban. Különleges, egymásba helyezhető törv. védv. sor-szék CITY IV., Párisi-utca 6/a. sz. Telefon: 181-386.

Most vásároljon! a világ legjobb zongoráiból. Hihetetlen olcsón, válogathat, részletre is. LYRA Erzsébet-körút 19. Bercsény-utca sark. Kőlcson-zongorák legolcsóbban. GÁZOLAJ állandóan kapható. KLEIN MIKLÓS, Liszt Ferenc-tér 6. BÉLYEG - gyűjtemény, sorozatokat, tömegbélyeget vesznek. Bélyegüzlet, Bajcsy Zsilinszky-út 76. OPERA PENSIO VI., Dalszínház-u. 8. Elegáns, meleg folyóvízes szobák, kitűnő illátással. Telefon: 129-386.

NYERS NYÜLBÖRT, pézsmá-, hűreség- és vadbört vesz. TSUK GYAR Király-utca 35. Órák, ékszert NEUFELD-től csak Rákóczi-út 8/a Uj és használt bútorkok legolcsóbban: KARDOS TESTVEREK, VII., Wesselényi-utca 18. — Fizetési kedvezmény! Ezüst evőeszközök, dísz tárgyak versenydíjak legelőnyösebb áron Polgár Kálmán ezüstárúüzem VII., Kazinczy-u. 9. Udvarban. Tel. 221-111. Javítás, átalakítás, csere. Ezüstötétel Királyi Pál-u. 9. II. em. LUKÁTS PENZIÓ Kényel-mes szo-bák, Tel.: 384-531. Tulajdonos: LUKÁTS JENŐRÉ etage-fűtés!

SZÖRMEKABÁTKÁK lecsón, előnyös feltételekkel SZEMERE SZÜCSNÉL, 20 ERZSÉBET-KÖRÚT 20 Második emeleten Veszünk Elektromotorokat indítókat, motorvédő kapcsolókat, Villamosági Iroda. VIII., József-körút 36. III. 17. Telefon: 135-433. SZMOKING vétel — kölcsönzés GOLDNER Rákóczi-út 59. T. 138-291. VI., Bajcsy Zs.-út 17. IRÓ- ÉS SZÁMOLÓGÉPET töröttet is vesznek és javítok IRÓGÉP KÖLCSÖNZÉS KOLESA Markó-u. 33. Tel.: 122-537.

Veszek és eladok írógépet, számológépet, porcellánt, bronzot, szőnyeget, bútort, dísztárgyakat és teljes lakásberendezést. DOMÁNY Nagymező-utca 36. Telefon: 122-078. Szép lenyomat Geduldiger bélyegzővel VI., Bajcsy Zs.-út 17. Szőnyegéri legfinább fizetek. HARTMANN, Bercsény-u. 16. em. 6. Tel.: 225-597. Pörzsös szőnyeg Vétel-eladás. Ungár, Kőcály-u. 14. Rákóczi-út 22. IRÓGÉP vétel-eladás. GDES ÉS DECSÉ, Akáca-utca 18. Telefon: 222-059.

Csinyogó az új gyermekjáték világszabadalom. Szőnyegéri legfinább fizetek. HARTMANN, Bercsény-u. 16. em. 6. Tel.: 225-597. Pörzsös szőnyeg Vétel-eladás. Ungár, Kőcály-u. 14. Rákóczi-út 22. IRÓGÉP vétel-eladás. GDES ÉS DECSÉ, Akáca-utca 18. Telefon: 222-059.